

Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων
Δικαιωμάτων

Ετήσια Έκθεση
2024

Η Εφαρμογή των Πολιτικών Ισότητας των
Φύλων στους Δήμους και τις Περιφέρειες

Αθήνα, Ιούλιος 2025

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ
& ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ
& ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙΟΥ 8, Αθήνα Τ.Κ. 105 59

Τηλέφωνο: 214 40 55 251 - 245

web: www.isotita.gr

e-mail: info@isotita.gr, gramggif@isotita.gr

facebook: <https://www.facebook.com/ggdopif>

Ερευνητική - Συντακτική ομάδα:

Νικολίνα Γκαύρου, στέλεχος του Τμήματος Παρακολούθησης των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων
(Γραφείο Υποστήριξης -Helpdesk- Ισότητας των Φύλων)

Στέλλα Μάλλιου, στέλεχος του Τμήματος Παρακολούθησης των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων
(Γραφείο Υποστήριξης -Helpdesk- Ισότητας των Φύλων)

Κατερίνα Μπαρτζώκα, στέλεχος του Τμήματος Παρακολούθησης των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων

Ισμήνη Σιούλα-Γεωργουλέα, στέλεχος του Τμήματος Τεκμηρίωσης, Έρευνας και Ψηφιακής Υποστήριξης
(Παρατηρητήριο Ισότητας των Φύλων)

Δημήτρης Σγουρινάκης, στέλεχος του Τμήματος Τεκμηρίωσης, Έρευνας και Ψηφιακής Υποστήριξης
(Παρατηρητήριο Ισότητας των Φύλων)

Επιμέλεια κειμένου:

Κατερίνα Μπαρτζώκα, στέλεχος του Τμήματος Παρακολούθησης των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων

Συντομογραφίες

Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων	ΔΕΠΙΣ
Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων	ΠΕΠΙΣ
Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	ΓΓΙΑΔ
Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης	ΟΤΑ
Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων	ΕΣΔΙΦ
Council of European Municipalities and Regions	CEMR
Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης	ΕΣΠΑ
Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας	ΟΕΥ
Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου	ΝΠΔΔ
Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης	ΕΕΤΑΑ
Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων (νυν Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων)	ΓΓΙΦ
Συλλογική Απόφαση Έργων Περιφέρειας	ΣΑΕΠ
Ένωση Περιφερειών Ελλάδας	ΕΝΠΕ
Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας	ΚΕΔΕ
Εθνικό Συμβούλιο Ισότητας των Φύλων	ΕΣΙΦ
Συμβουλευτικό Κέντρο	ΣΚ
Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης	ΕΚΚΑ
Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας	ΚΕΘΙ
Ελληνική Αστυνομία	ΕΛΑΣ
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	ΜΜΕ
Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδας	ΓΣΕΕ
Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο	ΔΗΠΕΘΕ
Κέντρο Ανοιχτής Φιλοξενίας Προσφύγων	ΚΑΦΠ
Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών	ΚΔΑΠ
Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων	ΚΑΠΗ
Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας	ΚΕΠΑ

Περιεχόμενα

Χαφειτισμός Υφυπουργού.....	4
Χαφειτισμός Γενικής Γραμματέα.....	6
1. Το πλαίσιο άσκησης των πολιτικών ισότητας στους Δήμους - Νομοθετικό πλαίσιο και εργαλεία	7
2. Μεθοδολογία Έρευνας.....	12
3. Ευρήματα της Έρευνας.....	16
3.1. Ένταξη των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων στη Διοίκηση του Δήμου - Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες	16
3.2. Δημοτικές Επιτροπές Ισότητας των Φύλων (ΔΕΠΙΣ)	20
3.3. Περιφερειακές Επιτροπές Ισότητας των Φύλων (ΠΕΠΙΣ).....	24
3.4. Θέματα Ισότητας Φύλων – Αντιμετώπιση περιστατικών βίας κατά των γυναικών.....	25
3.5. Δράσεις Προώθησης των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων.....	29
4. Ενδεικτικές Καλές Πρακτικές	32
5. Συμπεράσματα	38
Παράρτημα Ι: Φόρμα Ερωτηματολογίου.....	41

Χαιρετισμός Υφυπουργού

Η ισότητα των φύλων αποτελεί θεμέλιο για τη δίκαιη, δυναμική και συνεκτική ανάπτυξη μιας κοινωνίας. Η προώθησή της δεν αφορά μόνο τα δικαιώματα των γυναικών, αλλά επηρεάζει άμεσα και την οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή.

Η ενδυνάμωση των γυναικών ώστε να συμμετέχουν πλήρως στην αγορά εργασίας και στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων μπορεί να λειτουργήσει καταλυτικά για την οικονομική ανάπτυξη, να ενισχύσει την καινοτομία και να βελτιώσει την ποιότητα ζωής όλων των πολιτών.

Στόχος μας είναι η διαμόρφωση πολιτικών που συμβάλλουν στην επίτευξη της ουσιαστικής ισότητας στη χώρα μας. Σημαντικός σύμμαχος στην προσπάθεια αυτή παραμένει η Τοπική Αυτοδιοίκηση. Δήμοι και Περιφέρειες αφήνουν το δικό τους αποτύπωμα στην εφαρμογή πολιτικών ισότητας, καθώς γνωρίζουν τις ιδιαίτερες ανάγκες της κάθε περιοχής. Γι' αυτό έχουν τη δύναμη να φέρουν την ισότητα πιο κοντά στην καθημερινότητα των πολιτών.

Η Ετήσια Έκθεση για την Εφαρμογή των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων στους Δήμους και τις Περιφέρειες για το 2024, αποτυπώνει τα βήματα προόδου που έγιναν τον χρόνο που πέρασε. Καταγράφονται πολιτικές και δράσεις που ενισχύουν τη θέση των γυναικών, προωθούν την ίση μεταχείριση και αναδεικνύουν τις τοπικές κοινωνίες σε χώρους εφαρμογής πρωτοβουλιών ισότητας.

Ταυτόχρονα, αναδεικνύονται προκλήσεις που αφορούν τη βία κατά των γυναικών, την εργασιακή ανισότητα, τη σημασία των δομών φροντίδας και τα κοινωνικά στερεότυπα, που σε πολλές περιπτώσεις επιμένουν. Αυτά τα ζητήματα αποτελούν για εμάς προτεραιότητα και παραμένουν στο επίκεντρο των πολιτικών μας.

Αναμφίβολα, τα τελευταία χρόνια έχει σημειωθεί μεγάλη πρόοδος, καθώς η θέση της χώρας μας διεθνώς βελτιώνεται τόσο στα ζητήματα ισότητας των φύλων, όσο και στη θέση των γυναικών στην εργασία και την κοινωνία. Η Ελλάδα συγκαταλέγεται στις χώρες με πλήρη νομική ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, με την εξίσωση των γονικών δικαιωμάτων των εργαζομένων, που συμβάλλουν στον ισομερή καταμερισμό των οικογενειακών ευθυνών. Παρόλα αυτά γνωρίζουμε ότι έχουμε ακόμη αρκετό δρόμο να διανύσουμε.

Ολοκληρώνοντας την αποτίμηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025, προετοιμάζουμε το Εθνικό Σχέδιο της επόμενης περιόδου 2026-2030. Οι δράσεις τους σε συνδυασμό

με τα νέα εργαλεία πολιτικής, για την ενσωμάτωση της οπτικής φύλου σε κάθε πολιτική, μας προσφέρουν το πλαίσιο για τη συνέχιση και ενδυνάμωση αυτής της πορείας.

Οι περιφέρειες και οι δήμοι διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην εφαρμογή πολιτικών προσαρμοσμένων στις τοπικές ανάγκες. Η λειτουργία των δημοτικών και περιφερειακών επιτροπών ισότητας συνιστά ουσιαστικό βήμα, που αποτυπώνει ξεκάθαρα την πολιτική βούληση και την έμπρακτη κινητοποίηση των αρμόδιων θεσμών. Για τον λόγο αυτό, η ευαισθητοποίηση και η εκπαίδευση των μελών των επιτροπών ισότητας, αποτελεί προτεραιότητά μας.

Η εφαρμογή των πολιτικών για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας, αλλά και των πολιτικών ισότητας είναι δουλειά όλων μας.

Με τη συλλογική προσπάθεια, τη συνεργασία όλων των συναρμόδιων φορέων, υπουργείων, περιφερειών, δήμων δημιουργούμε τις προϋποθέσεις για μία κοινωνία ίσων ευκαιριών - μία ενεργή κοινωνία που θα διαφυλάττει και θα προάγει τα δικαιώματα όλων των πολιτών.

Έλενα Ράπτη – Υφυπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Χαιρετισμός Γενικής Γραμματέα

Η Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων βρίσκεται πάντα σε στενή και συνεχή συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση για τα ζητήματα της ισότητας των φύλων. Οι Δήμοι και οι Περιφέρειες προσφέρουν σημαντικό έργο στον στόχο που έχουμε θέσει για την προάσπιση της καταπολέμησης των διακρίσεων λόγω φύλου. Βασικό εργαλείο αποτελεί η «Ευρωπαϊκή Χάρτα για την Ισότητα των Φύλων στις Τοπικές Κοινωνίες» η οποία εκπονήθηκε από το Συμβούλιο Δήμων και Περιφερειών της Ευρώπης, ως οδηγός για τις πολιτικές ισότητας που πρέπει να ακολουθούνται από την τοπική αυτοδιοίκηση.

Ειδικότερα, οι Δημοτικές και οι Περιφερειακές Επιτροπές Ισότητας (ΔΕΠΙΣ-ΠΕΠΙΣ) αποτελούν έναν από τους βασικούς μηχανισμούς προώθησης της ισότητας των φύλων σε τοπικό επίπεδο. Η Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση και ενεργοποίησή τους, αναγνωρίζοντας τον καθοριστικό ρόλο που διαδραματίζουν στην εφαρμογή πολιτικών ισότητας στις τοπικές κοινωνίες.

Δράσεις όπως η διαμόρφωση Τοπικών Σχεδίων Ισότητας, οι εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για την έμφυλη βία, η υποστήριξη της γυναικείας επιχειρηματικότητας αλλά και η διοργάνωση σεμιναρίων για την ισότητα των φύλων στο εργασιακό περιβάλλον είναι μερικά παραδείγματα από το έργο που επιτελούν οι ΔΕΠΙΣ και ΠΕΠΙΣ.

Εμείς συνεχίζουμε να στηρίζουμε ενεργά το ρόλο τους και προσβλέπουμε σε ακόμη μεγαλύτερη συνεργασία και ενίσχυση της δικτύωσης προωθώντας τις δράσεις και την ανταλλαγή εμπειριών και πρακτικών. Σύμμαχος των ΔΕΠΙΣ-ΠΕΠΙΣ βρίσκεται πάντα το Γραφείο Υποστήριξης -Help Desk- Ισότητας των Φύλων της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, το οποίο παρέχει καθημερινή πληροφόρηση και υποστήριξη.

Η Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας θα συνεχίσει να διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην ενίσχυση της ισότητας των φύλων σε όλα τα επίπεδα της δημόσιας διοίκησης και ιδιαίτερα στην τοπική αυτοδιοίκηση παρέχοντας τις κατάλληλες κατευθύνσεις και τα σωστά εργαλεία στις Δημοτικές και Περιφερειακές Επιτροπές Ισότητας.

Κατερίνα Πατσογιάννη – Γενική Γραμματέας Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

1. Το πλαίσιο άσκησης των πολιτικών ισότητας στους Δήμους - Νομοθετικό πλαίσιο και εργαλεία

Με τον νόμο 4604/2019 για την «Προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση της έμφυλης βίας» προσδιορίζεται το εν ισχύι πλαίσιο άσκησης πολιτικής για την ισότητα των φύλων στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ). Συγκεκριμένα, με το άρθρο 5 του Ν.4604/2019 προστίθενται στις αρμοδιότητες των ΟΤΑ α' βαθμού για την προώθηση της ισότητας των φύλων, η σχεδίαση, η οργάνωση, ο συντονισμός και η εφαρμογή προγραμμάτων, σε ευθυγράμμιση με τις πολιτικές της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΓΓΙΑΔ) και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων (ΕΣΔΙΦ), καθώς και η ανάληψη πρωτοβουλιών με συναφές περιεχόμενο εντός των διοικητικών τους ορίων και η εφαρμογή του εργαλείου της «Ευρωπαϊκής Χάρτας για την Ισότητα των Φύλων στις Τοπικές Κοινωνίες» (“European Charter for Equality of Women and Men in Local Life”) μέσω της υλοποίησης των δεσμεύσεων που αποτυπώνονται σε αυτήν.

Το ισχύον πλαίσιο άσκησης πολιτικών ισότητας στους Δήμους περιλαμβάνει τα ακόλουθα εργαλεία, αρμόδιες διοικητικές υπηρεσίες και συλλογικά όργανα με συναφές αντικείμενο:

Η Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας

Η «Ευρωπαϊκή Χάρτα για την Ισότητα των Φύλων στις Τοπικές Κοινωνίες» (“European Charter for Equality of Women and Men in Local Life”) έχει εκπονηθεί από το Συμβούλιο Δήμων και Περιφερειών της Ευρώπης (CEMR) σε συνεργασία με φορείς από ευρωπαϊκές χώρες, στοχεύοντας στην ανάληψη δημόσιας επίσημης δέσμευσης από τους Δήμους και τις Περιφέρειες, για την ένταξη της διάστασης του φύλου στις πολιτικές τους, καθώς και στην υλοποίηση, εντός της επικράτειάς τους, των δεσμεύσεων που αποτυπώνονται σε αυτήν.

Μέσω της Ευρωπαϊκής Χάρτας Ισότητας, οι υπογράφουσες Αρχές ενθαρρύνονται, δίχως να υφίσταται δέσμευση σε νομικό επίπεδο, να υλοποιούν πολιτικές και δράσεις για την ισότητα των φύλων, σε συνεργασία με τοπικούς φορείς. Άλλωστε, η Τοπική Αυτοδιοίκηση αποτελεί το εγγύτερο επίπεδο διακυβέρνησης στους πολίτες, ανεξάρτητα από το φύλο τους, και οφείλει να συμβάλλει στη δημιουργία μίας δημοκρατικής και ανοιχτής κοινωνίας, αναλαμβάνοντας συγκεκριμένες πρωτοβουλίες υπέρ της ισότητας των φύλων.

Στο πλαίσιο αυτό ήδη από το 2011, η ΓΓΙΑΔ, με το Έργο «Ενθάρρυνση και υποστήριξη της συμμετοχής των γυναικών σε θέσεις πολιτικής ευθύνης και εκπροσώπησης σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο» και τη συγχρηματοδότηση του ΕΣΠΑ 2007-2013, προχώρησε στην έκδοση της Ευρωπαϊκής Χάρτας και εγκαινίασε τη διαδικασία υπογραφής της από τους Δήμους και τις Περιφέρειες, μεριμνώντας παράλληλα για την εκπόνηση του σχετικού εγχειριδίου υπό τον τίτλο *Οδηγός Εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Χάρτας για την Ισότητα των Φύλων στις Τοπικές Κοινωνίες*. Ο *Οδηγός Εφαρμογής*, κινούμενος στην κατεύθυνση της εφαρμογής του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου, εξειδικεύει τις

δεσμεύσεις που περιλαμβάνονται στη Χάρτα και καλούνται να υλοποιήσουν οι υπογράφωντες φορείς αυτοδιοίκησης.

Υπηρεσιακές μονάδες άσκησης κοινωνικής πολιτικής και πολιτικών ισότητας

Σύμφωνα με το άρθρο 97 του Ν.3852/2010 (Πρόγραμμα «Καλλικράτης»), στην αρμοδιότητα των Δήμων περιλαμβάνεται ο σχεδιασμός και η υλοποίηση πολιτικών κοινωνικής φροντίδας σε τοπικό (δημοτικό) επίπεδο. Οι αρμοδιότητες αυτές υλοποιούνται από την Υπηρεσιακή Μονάδα Άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής και Πολιτικών Ισότητας, για την οποία απαιτείται να υπάρχει πρόβλεψη στους υπό σύσταση Οργανισμούς Εσωτερικής Υπηρεσίας (ΟΕΥ) των νέων Δήμων. Παράλληλα, στο άρθρο 103 του νόμου, προβλέπεται η συγχώνευση νομικών προσώπων, έτσι ώστε κάθε Δήμος να μπορεί να έχει έως δύο Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ), ένα για τους τομείς αρμοδιοτήτων κοινωνικής προστασίας, αλληλεγγύης και παιδείας και ένα για τους τομείς του πολιτισμού, του αθλητισμού και του περιβάλλοντος.

Στο πλαίσιο αυτό, στα Πρότυπα Σχέδια Οργανισμών Εσωτερικών Υπηρεσιών (ΟΕΥ) που σχεδίασε η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ), υπήρξε πρόβλεψη για τη σύσταση Διεύθυνσης Άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής Ισότητας στους πρότυπους ΟΕΥ των μεγάλων Δήμων (άνω των 60.000 κατοίκων). Οι μονάδες αυτές, σύμφωνα με τον Ν.3852/2010, όφειλαν να έχουν ενταχθεί στους οργανισμούς των Δήμων έως το τέλος του 2012.

Στους υπόλοιπους Δήμους, για την ουσιαστική εφαρμογή των δεσμεύσεων που απορρέουν από την υπογραφή της Ευρωπαϊκής Χάρτας, απαιτείται η σύσταση αντίστοιχης Υπηρεσιακής Μονάδας Πολιτικών Ισότητας των Φύλων (τμήμα, γραφείο, ομάδα έργου κ.λπ.), ανάλογα με το μέγεθος και τη γεωγραφική θέση κάθε Δήμου, όπως προτείνεται από την ΕΕΤΑΑ. Στόχος της μονάδας αυτής είναι η ανάπτυξη των εκάστοτε δημοτικών πολιτικών και δράσεων με την οπτική του φύλου, μέσω του σχεδιασμού και της μέριμνας για εφαρμογή προγραμμάτων και μέτρων που στοχεύουν στην ισότητα ανάμεσα στις γυναίκες και τους άνδρες σε όλους τους τομείς.

Δημοτικές Επιτροπές Ισότητας των Φύλων (ΔΕΠΙΣ)

Με το άρθρο 6 του νόμου Ν.4604/2019 θεσμοθετείται η σύσταση Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας, η οποία είναι συμβουλευτικό, προς το Δημοτικό Συμβούλιο, όργανο με τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Σε συνεργασία με την αρμόδια δημοτική υπηρεσία, συμμετέχει και υποστηρίζει την ένταξη της ισότητας των φύλων στις πολιτικές του Δήμου, ενώ εισηγείται και συμμετέχει στην εκπόνηση σχεδίων δράσης για την ισότητα των φύλων σε τοπικό επίπεδο.

β) Διατυπώνει προτάσεις και εισηγείται προς τα αρμόδια όργανα του Δήμου τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων σε όλους τους τομείς της οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής ζωής.

γ) Συνεργάζεται με την Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων, τις αρμόδιες κατά περίπτωση υπηρεσιακές μονάδες του Δήμου, καθώς και με δομές και συλλογικότητες που δραστηριοποιούνται στο πεδίο της προώθησης θεμάτων ισότητας των φύλων και δικαιωμάτων των γυναικών σε τοπικό επίπεδο.

δ) Συνεργάζεται με τις δομές του Δικτύου της ΓΓΙΑΔ για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών, καθώς και με φορείς της κοινωνίας των πολιτών.

Περιφερειακές Επιτροπές Ισότητας των Φύλων (ΠΕΠΙΣ)

Με το άρθρο 7 του νόμου Ν.4604/2019 συνιστάται, σε κάθε Περιφέρεια, Επιτροπή Ισότητας των Φύλων, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου, αποτελείται από εννέα μέλη και έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Λαμβάνει υπ' όψιν τις πολιτικές της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων (νυν Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων) και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων, με σκοπό την ένταξη της ισότητας των φύλων στις πολιτικές της Περιφέρειας.

β) Εισηγείται και συμμετέχει στην κατάρτιση περιφερειακού σχεδίου ισότητας.

γ) Διατυπώνει προτάσεις και εισηγείται προς τα αρμόδια όργανα της Περιφέρειας τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων σε όλους τους τομείς της οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής ζωής.

δ) Συνεργάζεται με τις Δημοτικές Επιτροπές Ισότητας, τις αρμόδιες υπηρεσιακές μονάδες της Περιφέρειας, το Αυτοτελές Γραφείο Ισότητας της Περιφέρειας, καθώς και με λοιπές δομές και συλλογικότητες που δραστηριοποιούνται στο πεδίο της προώθησης θεμάτων ισότητας των φύλων και δικαιωμάτων των γυναικών.

ε) Εισηγείται προς το Περιφερειακό Συμβούλιο την ένταξη έργων στις Συλλογικές Αποφάσεις Έργων Περιφέρειας (ΣΑΕΠ), τα οποία προωθούν τα ανωτέρω μέτρα, καθώς και σχετικές δράσεις ενημέρωσης και πληροφόρησης των πολιτών.

στ) Συνεργάζεται με τις δομές του Δικτύου της ΓΓΙΑΔ για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών, στα διοικητικά όρια της Περιφέρειας, καθώς και με φορείς της κοινωνίας των πολιτών.

ζ) Επιδιώκει τη διασφάλιση και προώθηση της ισότητας των φύλων και την εξάλειψη των έμφυλων στερεοτύπων μέσα από δράσεις επικοινωνίας και ευαισθητοποίησης των πολιτών της Περιφέρειας, γυναικών και ανδρών.

Σε κάθε Περιφέρεια συνιστάται Αυτοτελές Γραφείο Ισότητας, το οποίο υπάγεται απευθείας στον/στην Περιφερειάρχη.

Αυτοτελή Γραφεία Ισότητας σε ΕΝΠΕ και ΚΕΔΕ

Με το άρθρο 8 του Ν.4604/2019 τροποποιείται ο Ν.3852/2010 και προβλέπεται η δυνατότητα σύστασης Αυτοτελών Γραφείων Ισότητας στην Ένωση Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝΠΕ) και την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ) με τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Ενημερώνουν τα Περιφερειακά και Δημοτικά Συμβούλια αναφορικά με τη θεσμική υποχρέωση για συγκρότηση της Περιφερειακής και της Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας των Φύλων, αντίστοιχα.

β) Συνεργάζονται με τους Δήμους και τις Περιφέρειες, με σκοπό την ανάδειξη και υλοποίηση σχεδίων και δράσεων για την ισότητα των φύλων, σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

γ) Συνεργάζονται με τις αρμόδιες υπηρεσίες των Δήμων και των Περιφερειών για την κατάρτιση τοπικών και περιφερειακών σχεδίων δράσης με αντικείμενο την προώθηση της ισότητας των φύλων στην απασχόληση.

δ) Συνεργάζονται με τις αιρετές -και υποψήφιες αιρετές- γυναίκες της τοπικής αυτοδιοίκησης για την ανάπτυξη δικτύων συνεργασιών με τους φορείς της αυτοδιοίκησης, αποσκοπώντας στην ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στη λήψη αποφάσεων σε τοπικό επίπεδο.

ε) Ενημερώνουν τις γυναίκες για τις δράσεις των Γραφείων Ισότητας, της ΓΓΙΑΔ και άλλων φορέων που δραστηριοποιούνται σε θέματα ισότητας των φύλων.

Εθνικό Συμβούλιο Ισότητας των Φύλων (ΕΣΙΦ)

Με το άρθρο 20 του Ν.4808/2021, γίνεται τροποποίηση του άρθρου 9 του Ν.4604/2019, σύμφωνα με την οποία συνιστάται συλλογικό συμβουλευτικό γνωμοδοτικό όργανο με την ονομασία «Εθνικό Συμβούλιο Ισότητας των Φύλων» (ΕΣΙΦ), το οποίο υπάγεται στη Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και έχει την αρμοδιότητα να διεξάγει διαβούλευση με γυναικείες οργανώσεις και οργανώσεις που προωθούν την ισότητα των φύλων, κοινωνικούς φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, εκπροσώπους των Τμημάτων Ισότητας και εν γένει των οργανώσεων εργαζομένων και εργοδοτών, εκπροσώπους των ΟΤΑ α' και β' βαθμού και των Ανεξάρτητων Αρχών, με σκοπό την υποβολή προτάσεων προς τη ΓΓΙΑΔ για την έγκριση πολιτικών και δράσεων που προωθούν την ισότητα των φύλων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αποσκοπούν στην πρόληψη παραβιαστικών/παρενοχλητικών συμπεριφορών στα εργασιακά περιβάλλοντα και εν γένει στην πρόληψη της έμφυλης βίας.

2. Μεθοδολογία Έρευνας

Στο πλαίσιο της καταγραφής των δράσεων προώθησης των πολιτικών ισότητας στους Δήμους και τις Περιφέρειες, η Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων διεξήγαγε και φέτος, όπως τα τελευταία επτά χρόνια, πρωτογενή έρευνα, την οποία απηύθυνε στο σύνολο των Δήμων και Περιφερειών της χώρας.

Τα Τμήματα της ΓΓΙΑΔ, που συνεργάστηκαν για την διεξαγωγή της έρευνας, ανήκουν στη Διεύθυνση Σχεδιασμού, Δημιουργίας Προτύπων και Παρακολούθησης Πολιτικών Ισότητας των Φύλων και είναι τα εξής:

- Τμήμα Τεκμηρίωσης, Έρευνας και Ψηφιακής Υποστήριξης (Παρατηρητήριο Ισότητας των Φύλων) και
- Τμήμα Παρακολούθησης των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων.

Η Έρευνα περιλαμβάνει έναν κύριο κορμό 27 ερωτημάτων και 7 εισαγωγικά ερωτήματα που αποσκοπούν στην καταγραφή των γενικών στοιχείων κάθε Δήμου και Περιφέρειας και της ιδιότητας του υπεύθυνου προσώπου για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου. Τα 16 από τα 27 ερωτήματα του βασικού κορμού αφορούν ζητήματα αρμοδιοτήτων, ένταξης, συνεργασιών και παραπομπής θεμάτων που άπτονται της ισότητας των φύλων, συμπεριλαμβανομένων των περιστατικών βίας σε βάρος γυναικών. Περαιτέρω, 10 ερωτήματα αφορούν στην περιγραφή των δράσεων, οι οποίες υλοποιήθηκαν από τους Δήμους και τις Περιφέρειες, με σκοπό την προώθηση των πολιτικών ισότητας των φύλων. Τέλος, έχει συμπεριληφθεί ένα πιο στοχευμένο ερώτημα, αποσκοπώντας στην καταγραφή των βασικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο γυναικείος πληθυσμός στα διοικητικά όρια του εκάστοτε ΟΤΑ.

Το ερωτηματολόγιο (σε ηλεκτρονική μορφή) διανεμήθηκε αρχικά στις Δημοτικές και Περιφερειακές Επιτροπές Ισότητας των Φύλων και στη συνέχεια προωθήθηκε στα αρμόδια, κατά περίπτωση, όργανα της Διοίκησης για θέματα ισότητας των φύλων, όπου τα προηγούμενα υφίστανται.

Η χρονική περίοδος που ζητήθηκε να ληφθεί υπ' όψιν κατά τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, είναι το έτος 2024 (έτος αναφοράς), ενώ η αποστολή των ερωτηματολογίων προς τους Δήμους και τις Περιφέρειες πραγματοποιήθηκε το πρώτο εξάμηνο του 2025.

Για τη διαμόρφωση του τελικού στατιστικού προϊόντος υπήρξε απαραίτητη η επεξεργασία των δεδομένων-απαντήσεων με τα κατάλληλα τεστ στατιστικής σημαντικότητας των ευρημάτων, η διαγραφή των διπλών εγγραφών, η διατήρηση στη βάση δεδομένων των μεταγενέστερων απαντήσεων έναντι των προγενέστερων όταν αυτές προέρχονταν από τον ίδιο φορέα (Δήμο ή Περιφέρεια), η ομαδοποίηση των απαντήσεων, η κατά περίπτωση απόρριψη των ακραίων τιμών ως εσφαλμένων (κατόπιν διασταύρωσης της εγκυρότητάς τους), καθώς και η, κατά περίπτωση, αντικατάστασή τους.

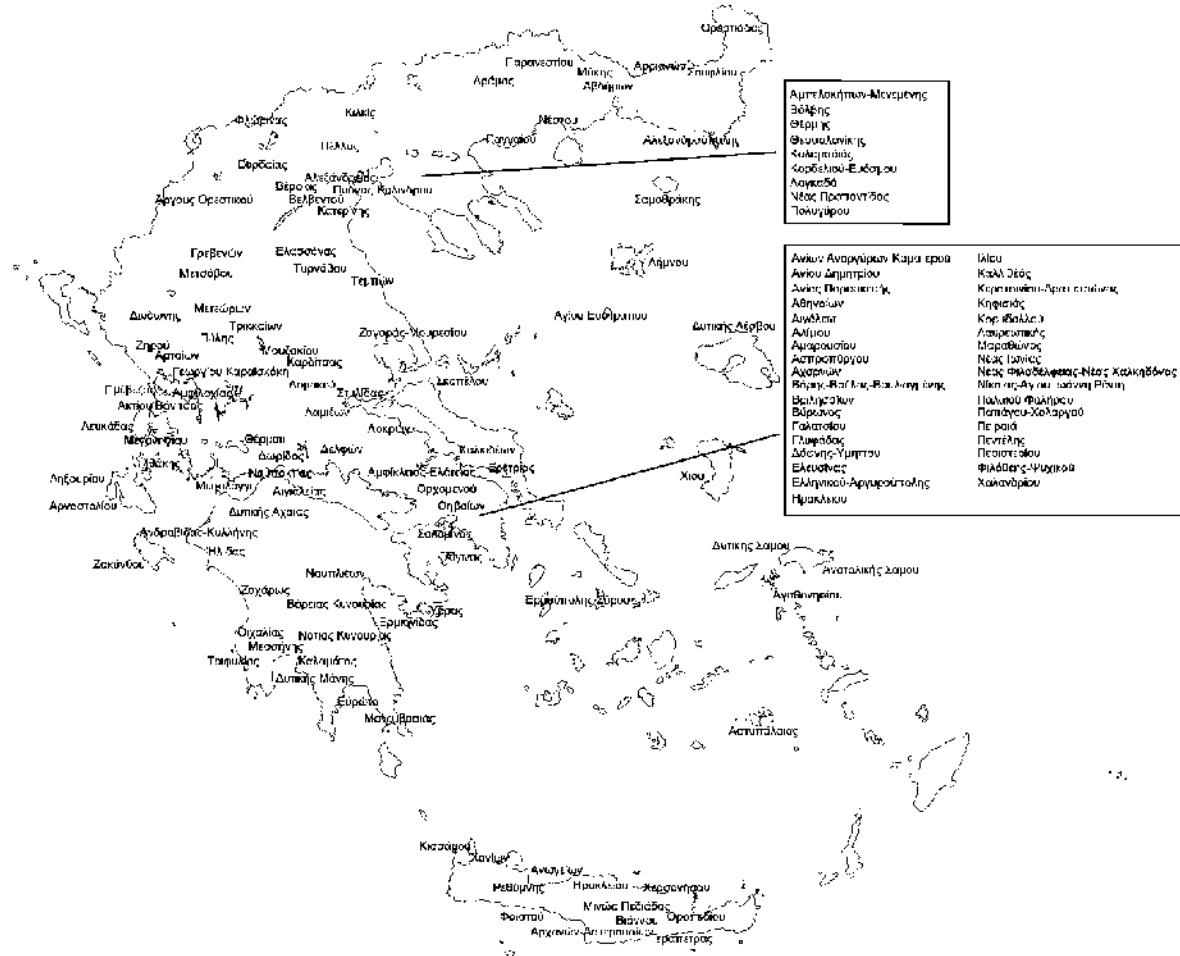
Η έναρξη της στατιστικής επεξεργασίας των απαντήσεων του ερωτηματολογίου, η συγγραφή της Ετήσιας Έκθεσης, καθώς και η γραφιστική απεικόνιση των γραφημάτων της έρευνας, έλαβαν χώρα στη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του 2025, ακολουθώντας την εκπνοή της προθεσμίας για την υποβολή και αποδοχή των ηλεκτρονικών απαντήσεων.

Από τους 332 Δήμους της χώρας, οι οποίοι έλαβαν το ερωτηματολόγιο στο σύνολό τους, υπήρξε ανταπόκριση από 143 Δήμους, δηλαδή από το 43.1%. Κατά τα προηγούμενα έτη διεξαγωγής της έρευνας, ο βαθμός ανταπόκρισης των ΟΤΑ α' βαθμού εξελίχθηκε ως ακολούθως: 166 συμπληρωμένα ερωτηματολόγια για το 2023 έναντι 203 ερωτηματολογίων για το 2022, 201 ερωτηματολογίων για το 2021, 178 ερωτηματολογίων για το 2020, 120 ερωτηματολογίων για το 2019, 104 ερωτηματολογίων για το 2018 και 110 ερωτηματολογίων για το 2017.

Το χαμηλό ποσοστό συμμετοχής στην έρευνα οφείλεται στη σύσταση και συγκρότηση νέων Δημοτικών και Περιφερειακών Επιτροπών Ισότητας, σε συνέχεια των Αυτοδιοικητικών Εκλογών του Οκτωβρίου 2023 και στη συνακόλουθη ανάληψη καθηκόντων από νέα πρόσωπα, δίχως προηγούμενη αυτοδιοικητική πείρα ή/και γνώση των θεμάτων έμφυλης ισότητας σε αρκετές περιπτώσεις. Συγκεκριμένα, κατά την περίοδο συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων, εκκρεμούσε η σύσταση Επιτροπών Ισότητας σε 34 Δήμους και 2 Περιφέρειες, ενώ στους Δήμους και τις Περιφέρειες όπου είχαν ήδη συγκροτηθεί οι Επιτροπές Ισότητας, δεν είχε προλάβει να ωριμάσει η σχέση των αρμοδίων προσώπων με τις πολιτικές για την ισότητα των φύλων και την εφαρμογή τους στις τοπικές κοινωνίες. Ο βαθμός ανταπόκρισης των ΟΤΑ α' και β' βαθμού στο αίτημα της ΓΓΙΑΔ για συμπλήρωση του ερωτηματολογίου είναι αλληλένδετος με τον βαθμό εξοικείωσης των ορισθέντων προσώπων στις ΔΕΠΙΣ/ΠΕΠΙΣ με τα νέα τους καθήκοντα, αλλά και με τον βαθμό δέσμευσης των Αυτοδιοικητικών Αρχών για συστηματική δραστηριοποίηση υπέρ της ισότητας των φύλων. Οφείλουμε, ωστόσο, να σημειώσουμε ότι παρά τον μικρότερο αριθμό των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων, η κατανομή του αριθμού των δράσεων που υλοποιήθηκαν ανά Δήμο ή Περιφέρεια εμφανίζεται ελαφρώς αυξημένη. Συγκεκριμένα, ενώ στην προηγούμενη Έκθεση για το έτος 2023 έχουν καταγραφεί 512 δράσεις στο σύνολο 166 Δήμων, δηλαδή περίπου 3 δράσεις ανά Δήμο, στην τωρινή Έκθεση διαφαίνεται μία μικρή αύξηση στον αριθμό των δράσεων, ο οποίος προσεγγίζει τις 3,7 δράσεις ανά Δήμο, καθώς αποτυπώνονται 534 δράσεις στο σύνολο των 143 Δήμων που ανταποκρίθηκαν στην πρόσκληση για συμπλήρωση του ερωτηματολογίου και συμμετοχή στην έρευνα.

Αντίστοιχα συμπεράσματα, αναφορικά με τον αριθμό των δράσεων που υλοποιήθηκαν, προκύπτουν και στην περίπτωση των Περιφερειών. Η Περιφέρεια Κρήτης, για δεύτερη συνεχή χρονιά, καταγράφει τον υψηλότερο αριθμό δράσεων, με 16 δράσεις σε σύνολο 31 καταγεγραμμένων δράσεων από τις τέσσερις Περιφέρειες που υλοποίησαν συναφείς δράσεις για το έτος 2024 (η Περιφέρεια Κρήτης είχε υλοποιήσει τις 15 από τις συνολικά 18 καταγεγραμμένες δράσεις για το έτος 2023).

Χάρτης των Δήμων που ανταποκρίθηκαν στην Έρευνα

Πίνακας 1 Δήμοι που ανταποκρίθηκαν στην Έρευνα

1.	Αβδήρων	41.	Γρεβενών	81.	Κισσάμου	121.	Πρέβεζας
2.	Αγαθονησίου	42.	Δάφνης-Υμηττού	82.	Κορδελίου-Ευόσμου	122.	Πύδνας-Κορινθού
3.	Αγίας Παρασκευής	43.	Δελφών	83.	Κορυδαλλού	123.	Πύλης
4.	Αγίου Δημητρίου	44.	Δομοκού	84.	Λαγκαδά	124.	Ρεθύμνης
5.	Αγίου Ευστρατίου	45.	Δράμας	85.	Λαμιών	125.	Σαλαμίνας
6.	Αγίων Αναργύρων-Καματερού	46.	Δυτικής Αχαΐας	86.	Λαυρεωτικής	126.	Σαμοθράκης
7.	Αθηναίων	47.	Δυτικής Λέσβου	87.	Λευκάδας	127.	Σκοπέλου
8.	Αιγάλεω	48.	Δυτικής Μάνης	88.	Λήμνου	128.	Σουφλίου
9.	Αιγιαλείας	49.	Δυτικής Σάμου	89.	Ληξουρίου	129.	Στυλίδας
10.	Αίγινας	50.	Δωδώνης	90.	Λοκρών	130.	Σύρου-Ερμούπολης
11.	Ακτίου-Βόνιτσας	51.	Δωρίδος	91.	Μαραθώνος	131.	Τεμπών
12.	Αλεξάνδρειας	52.	Ελασσόνας	92.	Μεγανησίου	132.	Τρικκαίων
13.	Αλεξανδρούπολης	53.	Ελευσίνας	93.	Μεσσήνης	133.	Τριφυλίας
14.	Αλίμου	54.	Ελληνικού-Αργυρούπολης	94.	Μετεώρων	134.	Τυρνάβου
15.	Αμαρουσίου	55.	Εορδαίας	95.	Μετσόβου	135.	Υδρας
16.	Αμπελοκήπων-Μενεμένης	56.	Ερέτριας	96.	Μίνωα Πεδιάδας	136.	Φαιστού
17.	Αμφίκλειας-Ελάτειας	57.	Ερμιονίδας	97.	Μονεμβασιάς	137.	Φιλοθέης-Ψυχικού
18.	Αμφιλοχίας	58.	Ευρώτα	98.	Μουζακίου	138.	Φλώρινας
19.	Ανατολικής Σάμου	59.	Ζακύνθου	99.	Μύκης	139.	Χαλανδρίου
20.	Ανδραβίδας-Κυλλήνης	60.	Ζαχάρως	100.	Ναυπακτίας	140.	Χαλκιδέων
21.	Ανωγείων	61.	Ζηρού	101.	Ναυπλίων	141.	Χανίων
22.	Αργοστολίου	62.	Ήλιδας	102.	Νέας Ιωνίας	142.	Χερσονήσου
23.	Άργους Ορεστικού	63.	Ηρακλείου Αττικής	103.	Νέας Προποντίδας	143.	Χίου
24.	Αρριανών	64.	Ηρακλείου Κρήτης	104.	Νέας Φιλαδέλφειας-Νέας Χαλκηδόνας		
25.	Αρταίων	65.	Θέρμης	105.	Νέστου		
26.	Αρχανών-Αστερουσίων	66.	Θέρμου	106.	Νίκαιας- Αγίου Ιωάννη Ρέντη		
27.	Ασπροπύργου	67.	Θεσσαλονίκης	107.	Νότιας Κυνουρίας		
28.	Αστυπάλαιας	68.	Θηβαίων	108.	Οιχαλίας		
29.	Αχαρνών	69.	Ιεράπετρας	109.	Ορεστιάδας		
30.	Βάρης-Βούλας-Βουλιαγμένης	70.	Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου	110.	Οροπεδίου Λασιθίου		
31.	Βελθετού	71.	Ιθάκης	111.	Ορχομενού		
32.	Βέροιας	72.	Ιλίου	112.	Παγγαίου		
33.	Βιάννου	73.	Καλαμαριάς	113.	Παλαιού Φαλήρου		
34.	Βόλβης	74.	Καλαμάτας	114.	Παπάγου-Χολαργού		
35.	Βόρειας Κυνουρίας	75.	Καλλιθέας	115.	Παρανεστίου		
36.	Βριλησίων	76.	Καρδίτσας	116.	Πειραιά		
37.	Βύρωνος	77.	Κατερίνης	117.	Πέλλας		
38.	Γαλατσίου	78.	Κερατσινίου-Δραπετσώνας	118.	Πεντέλης		
39.	Γεώργιου Καραϊσκάκη	79.	Κηφισιάς	119.	Περιστερίου		
40.	Γλυφάδας	80.	Κιλκίς	120.	Πολυγύρου		

Πίνακας 2 Περιφέρειες που ανταποκρίθηκαν στην Έρευνα

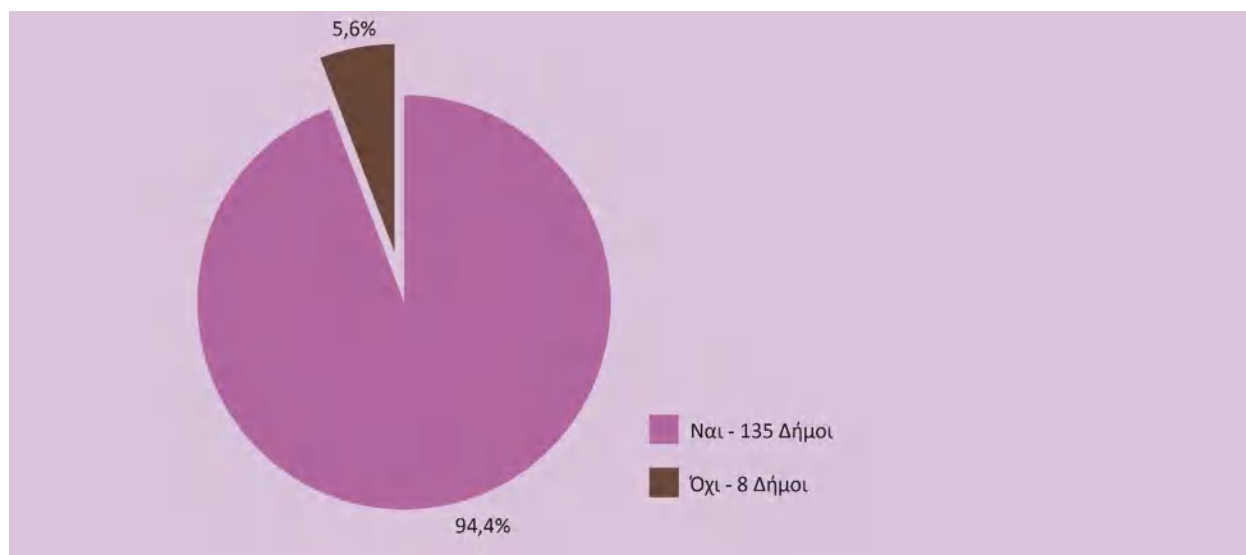
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	Δυτικής Μακεδονίας	Θεσσαλίας	Ηπείρου	Στερεάς Ελλάδας	Κρήτης
----------------------------------	--------------------	-----------	---------	-----------------	--------

3. Ευρήματα της Έρευνας

3.1. Ένταξη των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων στη Διοίκηση του Δήμου - Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες

Ερώτηση 1: Γνωρίζετε την «Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες»;

Γράφημα 1

Από τους 143 Δήμους, οι οποίοι συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο, οι 135, ποσοστό που αγγίζει το 94,4%, δήλωσαν ότι γνωρίζουν την «Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες». Μόλις 8 Δήμοι, δηλαδή το 5,6% εκ του συνόλου, δήλωσαν ότι δεν γνωρίζουν την Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας.

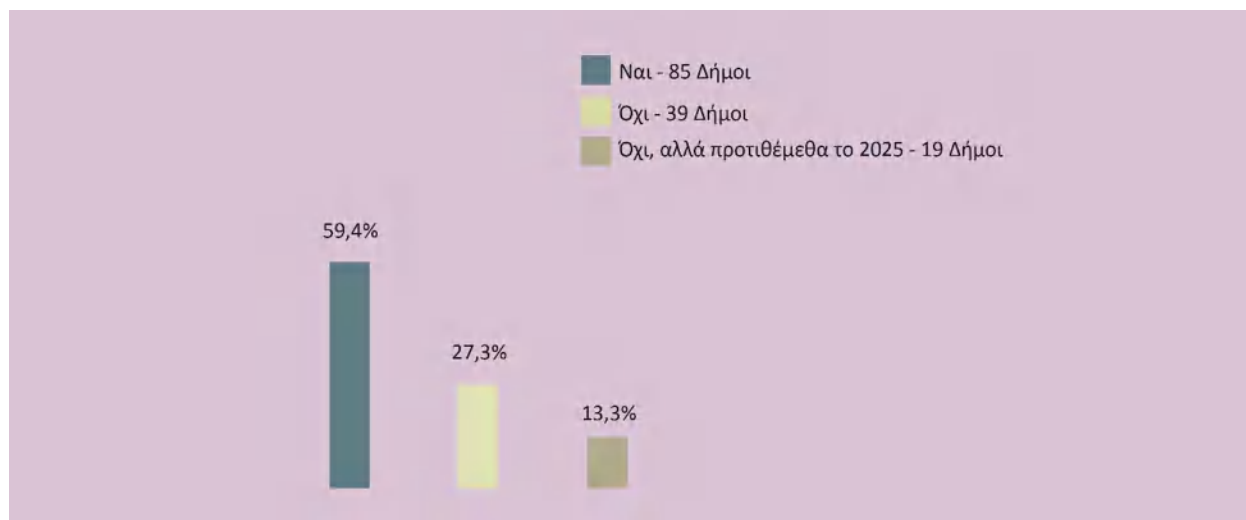
Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι, από το σύνολο των οκτώ Δήμων που δήλωσαν ότι δεν γνωρίζουν την Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας, οι δύο¹ την έχουν υπογράψει κατά την χρονική περίοδο 2011-2025, γεγονός που επικυρώνει για ακόμη μία χρονιά τα συμπεράσματα των προηγούμενων Ετήσιων Εκθέσεων αναφορικά με την αδυναμία παραγωγής θεσμικής μνήμης, καθώς η υπογραφή της Ευρωπαϊκής Χάρτας από τη Δημοτική Αρχή δεν συνεπάγεται τη διάχυση της πληροφορίας στη Διοίκηση ή/και την ενημέρωση της διάδοχης Δημοτικής Αρχής.

¹ Δήμοι Ιεράπετρας και Ορχομενού

Συγκριτικά με τα δύο προηγούμενα έτη αναφοράς της Ετήσιας Έκθεσης, το ποσοστό των Δήμων που αποκρίθηκαν θετικά στην παραπάνω ερώτηση, διατηρεί ένα σταθερό επίπεδο, γεγονός καταδεικτικό ενός ικανοποιητικού επιπέδου ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης σε θέματα ισότητας των φύλων.

Ερώτηση 2: Έχετε υπογράψει την «Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες»;

Γράφημα 2

Με βάση τις απαντήσεις του ερωτηματολογίου, 85 Δήμοι (59,4%) δήλωσαν ότι έχουν υπογράψει την Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες, ενώ 19 Δήμοι (13,3%) δήλωσαν ότι προτίθενται να υπογράψουν τη Χάρτα εντός του 2025. Ωστόσο, οι² από τους εν λόγω 19 Δήμους είχαν ήδη ολοκληρώσει τη διαδικασία υπογραφής της Χάρτας. Οι 39 από τις 143 απαντήσεις στην ερώτηση για την υπογραφή της Ευρωπαϊκής Χάρτας, υπήρξαν αρνητικές. Στην πραγματικότητα όμως, από τους ανωτέρω 39 Δήμους, οι 19 είχαν ήδη υπογράψει την Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας.

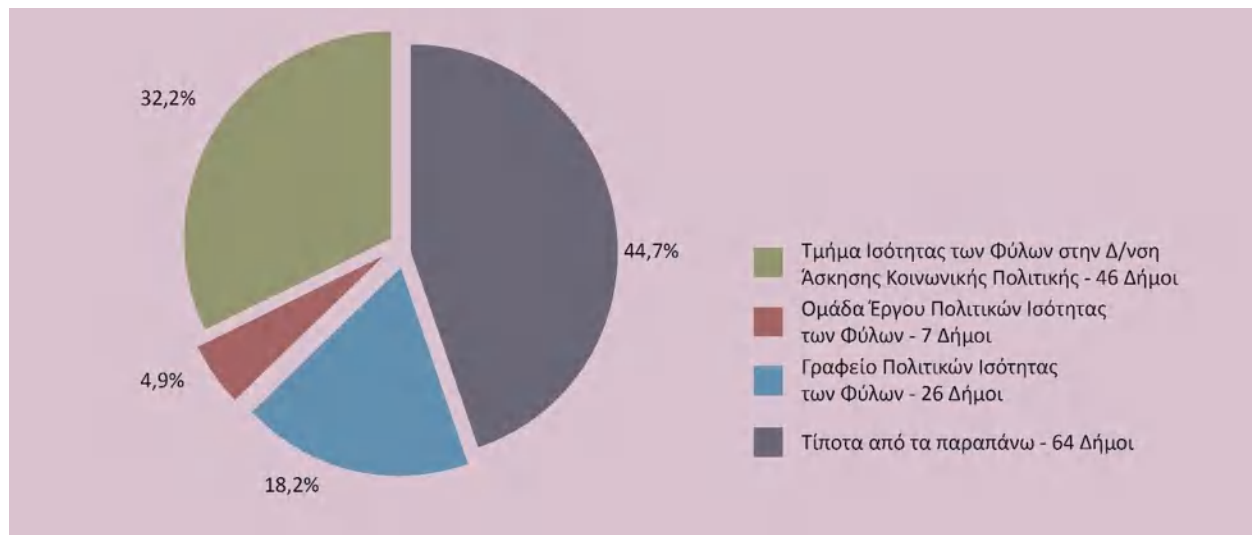
Με βάση τα δεδομένα που έχει η Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΓΓΙΑΔ) στη διάθεσή της μέχρι και σήμερα, από τους 143 Δήμους που ανταποκρίθηκαν στη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, οι 105 έχουν υπογράψει την Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας. Δηλαδή, το ποσοστό το οποίο αντιστοιχεί στα πραγματικά δεδομένα των Δήμων με καταφατική απάντηση στο ζήτημα της υπογραφής της Χάρτας, ανέρχεται στις 73,4 ποσοστιαίες μονάδες.

Τέλος, αναφορικά με την Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων, παραμένει υψηλός ο αριθμός των Δήμων που δεν έχουν προβεί στην υπογραφή της. Συγκεκριμένα, στο σύνολο των 332 Δήμων της χώρας, ο αριθμός εκείνων που δεν έχουν υπογράψει την Ευρωπαϊκή Χάρτα, ανέρχεται στους 115.

²Δήμοι Αγίας Παρασκευής, Δελφών, Δυτικής Αχαΐας, Δυτικής Λέσβου, Ελασσόνας, Λήμνου, Παρανεστίου, Πύλης και Σκοπέλου.

Ερώτηση 3: Διαθέτετε διακριτή υπηρεσιακή μονάδα αρμόδια για θέματα ισότητας των φύλων;

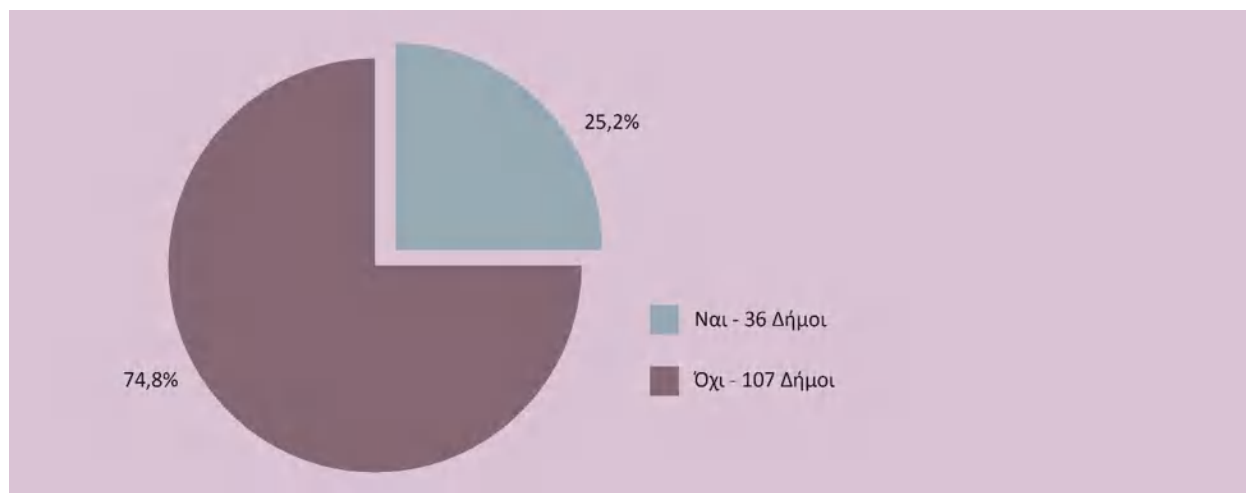
Γράφημα 3

Από το σύνολο των Δήμων που αποκρίθηκαν στην Έρευνα, το 55,3% δήλωσε ότι διαθέτει διακριτή υπηρεσιακή μονάδα αρμόδια για θέματα ισότητας των φύλων. Πιο αναλυτικά, 46 Δήμοι (32,2%) δήλωσαν ότι διαθέτουν Τμήμα Ισότητας των Φύλων, 7 Δήμοι (4,9%) δήλωσαν ότι διαθέτουν Ομάδα Έργου Πολιτικών Ισότητας των Φύλων, ενώ 26 Δήμοι (18,2%) δήλωσαν ότι έχουν Γραφείο Πολιτικών Ισότητας.

Ερώτηση 4: Έχει οριστεί ειδική/ός σε θέματα ισότητας των φύλων (gender expert);

Γράφημα 4

Στο ερώτημα αναφορικά με τον ορισμό ειδικής/-ού σε θέματα ισότητας των φύλων (gender expert), από τους 143 Δήμους που αποκρίθηκαν, οι 36 (25,2%) δήλωσαν ότι διαθέτουν αρμόδιο στέλεχος, ενώ οι υπόλοιποι 107 Δήμοι (74,8%) δήλωσαν ότι δεν διαθέτουν. Οι 11 Δήμοι από τους 64 που απάντησαν ότι δεν διαθέτουν κάποια από τις ανωτέρω τρεις διακριτές υπηρεσιακές μονάδες για θέματα ισότητας των φύλων, δήλωσαν ότι διαθέτουν gender expert.

Ερώτηση 5: Εάν δεν διαθέτετε τίποτα από τα παραπάνω, ποια είναι η αρμόδια μονάδα για τα θέματα φύλου;

Έχει παρατηρηθεί διαχρονικά ότι η πλειονότητα των Δήμων δεν διαθέτει αρμόδια μονάδα για θέματα φύλου, με αποτέλεσμα τα σχετικά αιτήματα να εξυπηρετούνται από έτερες διοικητικές μονάδες με αντικείμενο την Κοινωνική Πολιτική και την Κοινωνική Πρόνοια.

Από τους 64 Δήμους που δήλωσαν ότι δεν διαθέτουν υπηρεσιακή μονάδα για θέματα φύλου, οι 29 ανέφεραν ότι τη διαχείριση αυτών των θεμάτων αναλαμβάνει η ΔΕΠΙΣ. Ωστόσο, οι ΔΕΠΙΣ αποτελούν συμβουλευτικό προς το Δημοτικό Συμβούλιο όργανο (άρ. 6 του Ν.4604/2019) και όχι αρμόδια υπηρεσιακή μονάδα για θέματα φύλου.

Ενδεικτικά, παρατίθενται κάποιες από τις μονάδες που καταγράφηκαν από τους Δήμους ως αρμόδιες για θέματα ισότητας των φύλων:

- Διεύθυνση/Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής/Προστασίας/Πρόνοιας/Μέριμνας/Πολιτικής & Πολιτικών Ισότητας των Φύλων (21 απαντήσεις)
- Κοινωνική Υπηρεσία (4 απαντήσεις)
- Κέντρο Κοινότητας (3 απαντήσεις)
- Γραφείο Κοινωνικής Πολιτικής/Προστασίας/Πρόνοιας (2 απαντήσεις)

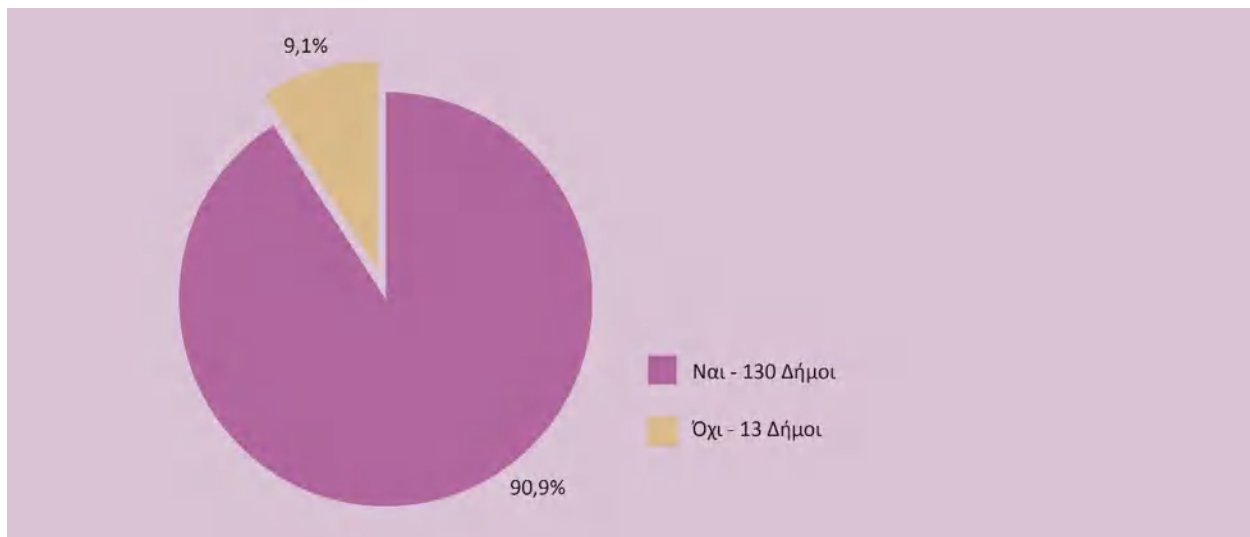
- Βοήθεια στο Σπίτι (2 απαντήσεις)
- Αντιδημαρχία (2 απαντήσεις)
- Συμβουλευτικό Κέντρο του Δήμου (1 απάντηση)

Συμπερασματικά, από το σύνολο των 143 Δήμων που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο, το 84,6% (121 Δήμοι) διαθέτει τουλάχιστον ένα αρμόδιο όργανο ή ειδικευμένο στέλεχος για θέματα ισότητας των φύλων (είτε πρόκειται για διακριτή υπηρεσιακή μονάδα στην περίπτωση 79 Δήμων, είτε για κάποια άλλη αρμόδια μονάδα στην περίπτωση 31 Δήμων, είτε/και gender expert, σύμφωνα με τις απαντήσεις 11 Δήμων).

3.2. Δημοτικές Επιτροπές Ισότητας των Φύλων (ΔΕΠΙΣ)

Ερώτηση 6: Διαθέτετε Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων;

Γράφημα 5

Οι 130 Δήμοι (90,9%) στο σύνολο των 143,αποκρίθηκαν καταφατικά στο ερώτημα αν διαθέτουν Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων (ΔΕΠΙΣ). Πιο συγκεκριμένα, στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνεται η αύξηση του αριθμού των Δήμων που έδωσαν καταφατική απάντηση στο ερώτημα εάν διαθέτουν ΔΕΠΙΣ, όπως και ο συνολικός αριθμός των Δήμων που, κατά δήλωσή τους, δεν διαθέτουν ΔΕΠΙΣ. Τα στοιχεία αφορούν το χρονικό διάστημα 2018-2024, δηλαδή τα τελευταία έξι έτη.

Πίνακας 3

Διαθέσιμα ΔΕΠΙΣ;	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ναι	38 Δήμοι (36,5%)	60 Δήμοι (50%)	140 Δήμοι (78,7%)	186 Δήμοι (92,5%)	183 Δήμοι (90,1%)	151 Δήμοι (91,0%)	130 Δήμοι (90,9%)
Όχι	66 Δήμοι (63,5%)	60 Δήμοι (50%)	38 Δήμοι (21,3%)	15 Δήμοι (7,5%)	20 Δήμοι (9,9%)	15 Δήμοι (9,0%)	13 Δήμοι (9,1%)

Λαμβάνοντας υπ' όψιν τα επιβεβαιωμένα στοιχεία που έχει η Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΓΓΙΑΔ) στη διάθεσή της, το ποσοστό των Δήμων που ανταποκρίθηκαν στο ερωτηματολόγιο (με έτος αναφοράς το 2024) και έχουν συστήσει ΔΕΠΙΣ, ανέρχεται σε 95,8% (137 σε σύνολο 143 Δήμων).

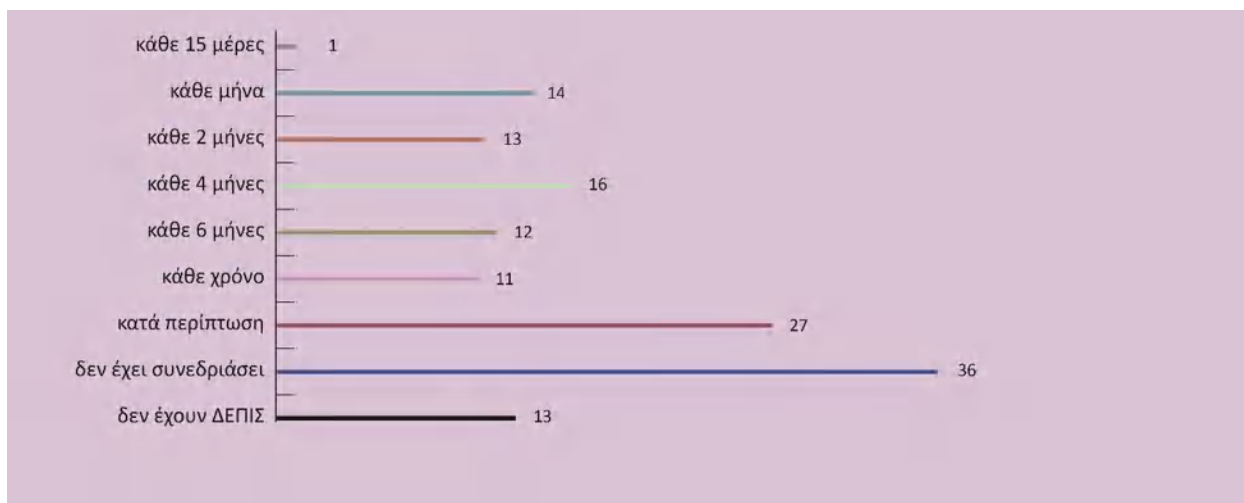
Με το πέρας του έτους 2023, έληξαν αυτοδικαίως οι θητείες του συνόλου των ΔΕΠΙΣ λόγω των αυτοδιοικητικών εκλογών που πραγματοποιήθηκαν τον Οκτώβριο 2023. Στη διάρκεια των ετών 2024-2025 -μέχρι και την περίοδο συγγραφής της παρούσας Έκθεσης-, πραγματοποιήθηκε η επανασύσταση (εκλογή νέων μελών) 298 Επιτροπών Ισότητας (89,8%), ενώ η επανασύσταση ΔΕΠΙΣ στους υπόλοιπους 34 Δήμους βρίσκεται σε εξέλιξη.

Οι 34 Δήμοι που δεν έχουν προχωρήσει στη σύσταση ΔΕΠΙΣ μέχρι και την περίοδο σύνταξης της παρούσας Έκθεσης, είναι οι ακόλουθοι (με **bold** γραμματοσειρά εμφανίζονται οι Δήμοι που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο):

1. Αγκιστρίου	10. Δυτικής Αχαΐας	19. Ληξουρίου	28. Σύμης
2. Αμφίπολης	11. Ελαφονήσου	20. Μακρακώμης	29. Τανάγρας
3. Ανδρου	12. Ζαγορίου	21. Μεγίστης	30. Τυρνάβου
4. Αρχαίας Ολυμπίας	13. Ηρωικής Πόλεως Νάουσας	22. Νότιας Κυνουρίας	31. Φολεγάνδρου
5. Βιάννου	14. Θήρας	23. Πατρέων	32. Φούρνων Κορσεών
6. Βόρειας Κέρκυρας	15. Ικαρίας	24. Πετρούπολης	33. Χαϊδαρίου
7. Διονύσου	16. Καισαριανής	25. Πηνειού	34. Χαλανδρίου
8. Διρφύων-Μεσσαπίων	17. Κιμώλου	26. Σικίνου	
9. Δοξάτου	18. Κυθήρων	27. Σίφνου	

Ερώτηση 7: Με ποια συχνότητα συνεδρίασε η Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων το 2024;

Γράφημα 6

Πιο αναλυτικά και με βάση το άνωθι γράφημα, 16 Δήμοι δήλωσαν ότι η συχνότητα συνεδριάσεων της ΔΕΠΙΣ για το 2024 ήταν μηνιαία, ενώ ένας Δήμος δήλωσε ότι η ΔΕΠΙΣ συνεδριάζει κάθε 15 ημέρες. Κάθε δύο μήνες δήλωσαν ότι συνεδριάζαν οι Επιτροπές Ισότητας 13 Δήμων. Ανά εξάμηνο δήλωσαν ότι συνεδριάζαν οι Επιτροπές Ισότητας 12 Δήμων, ενώ μόλις μία φορά εντός του 2024 συνεδρίασαν οι Επιτροπές Ισότητας σε 11 Δήμους. Οι ΔΕΠΙΣ που δήλωσαν ότι συνεδριάζαν ανάλογα την περίπτωση («κατά περίπτωση»), ήταν 27.

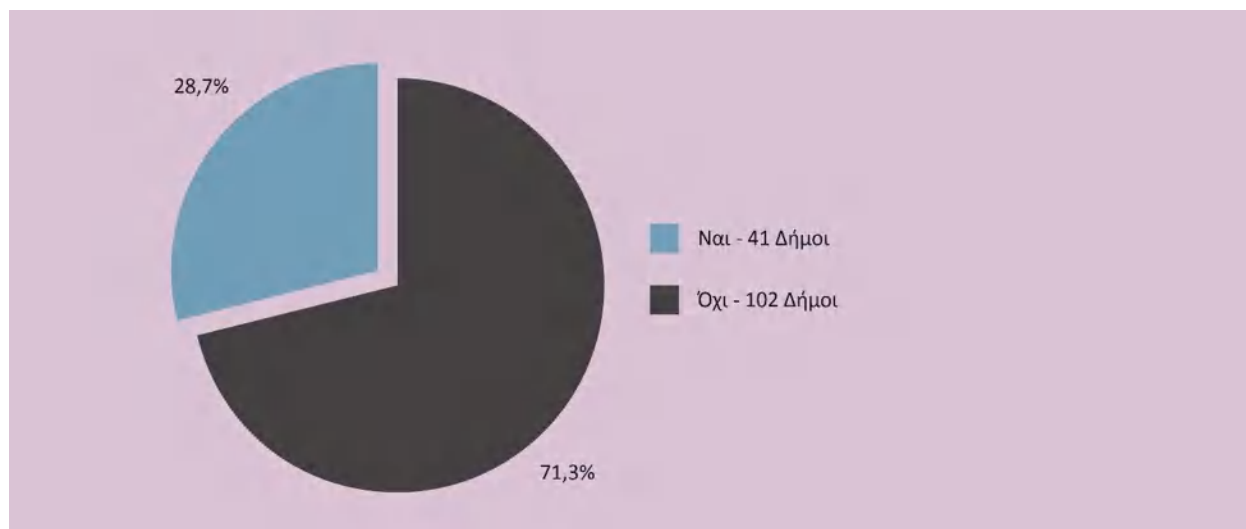
Ερώτηση 8: Ποιες ήταν οι αφορμές για την/τις κατά περίπτωση συνεδρίαση/-σεις της ΔΕΠΙΣ;

Μερικές από τις βασικές αφορμές για τις «κατά περίπτωση» συνεδριάσεις των ΔΕΠΙΣ ήταν οι ακόλουθες:

- Σχεδιασμός δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης - Σχεδιασμός επετειακών δράσεων
- Επικαιρότητα
- Σύσταση της Επιτροπής - Σύνταξη κανονισμού λειτουργίας - Γνωριμία μελών
- Έγκριση, σχεδιασμός υλοποίησης και εκπόνηση του Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων

Ερώτηση 9: Βρίσκεστε σε συνεργασία με άλλες ΔΕΠΙΣ;

Γράφημα 7

Η παραπάνω ερώτηση αποτυπώνει τη δικτύωση των ΔΕΠΙΣ σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν.4604/2019. Αρνητική απάντηση στη συνεργασία με άλλες ΔΕΠΙΣ έδωσαν 102 Δήμοι (71,3%). Οι υπόλοιποι 41 Δήμοι δήλωσαν, στην πλειονότητά τους, ότι συνεργάζονται με ΔΕΠΙΣ όμορων Δήμων. Πιο συγκεκριμένα, κάποιες από τις συνεργασίες σταχυολογούνται και παρατίθενται ως ακολούθως:

- Οι ΔΕΠΙΣ του Βόρειου Τομέα Αθηνών (Αγίας Παρασκευής, Αμαρουσίου, Ηρακλείου Αττικής, Κηφισιάς, Νέας Ιωνίας, Παπάγου-Χολαργού, Πεντέλης) φέρονται να συνεργάζονται μεταξύ τους, ενώ η ΔΕΠΙΣ Αλίμου έχει αναπτύξει συνεργασία με τη ΔΕΠΙΣ Πεντέλης.

- Η ΔΕΠΙΣ Καρδίτσας δήλωσε ότι συνεργάζεται με τις ΔΕΠΙΣ Σοφάδων, Μουζακίου, Παλαμά και Λίμνης Πλαστήρα.

- Οι ΔΕΠΙΣ της Περιφέρειας Κρήτης έχουν, επίσης, αναπτύξει μεταξύ τους συνεργασίες (Δήμοι Ιεράπετρας, Ηρακλείου, Ρεθύμνου, Χανίων και Φαιστού).

- Ανάλογη συνεργασία φαίνεται ότι έχουν αναπτύξει μεταξύ τους οι ΔΕΠΙΣ της Περιφερειακής Ενότητας Πειραιά (Δήμοι Πειραιά, Νίκαιας-Αγ. Ι. Ρέντη, Κορυδαλλού, Κερατσινίου-Δραπετσώνας), καθώς και με ΔΕΠΙΣ του Κεντρικού Τομέα Αθηνών (Δήμος Ηλιούπολης).

- Αντίστοιχα, οι ΔΕΠΙΣ του Κεντρικού Τομέα Αθηνών δήλωσαν ότι συνεργάζονται μεταξύ τους (Δήμοι Βύρωνα, Δάφνης-Υμηττού, Ηλιούπολης), καθώς και με ΔΕΠΙΣ του Νοτίου Τομέα Αθηνών (Δήμος Αγίου Δημητρίου).

3.3. Περιφερειακές Επιτροπές Ισότητας των Φύλων (ΠΕΠΙΣ)

Σε αυτή την ενότητα θα αναφερθούμε συνοπτικά στα ευρήματα της Έρευνας που αφορά τις Περιφέρειες. Οι Περιφέρειες που ανταποκρίθηκαν στο ερωτηματολόγιο ήταν οι ακόλουθες έξι:

- Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας
- Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης
- Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας
- Περιφέρεια Ηπείρου
- Περιφέρεια Θεσσαλίας
- Περιφέρεια Κρήτης

Οι συνεδριάσεις των ΠΕΠΙΣ πραγματοποιούνται με μεγαλύτερη συχνότητα σε σύγκριση με το 2023, καθώς μόλις μία ΠΕΠΙΣ δήλωσε ότι το 2024 συνεδρίασε μία φορά, ενώ οι υπόλοιπες δήλωσαν ότι συνεδρίαζαν κάθε μήνα, κάθε δύο μήνες, κάθε τέσσερις μήνες και κατά περίπτωση. Με την εξαίρεση μίας ΠΕΠΙΣ, οι υπόλοιπες Επιτροπές δήλωσαν ότι βρίσκονται σε συνεργασία με τις ΔΕΠΙΣ της Περιφέρειάς τους. Οι δράσεις που πραγματοποιήθηκαν από τις ΠΕΠΙΣ για το έτος 2024, ανέρχονται σε 31, με την πλειονότητα αυτών (16 δράσεις) να έχουν πραγματοποιηθεί -και αυτή τη χρονιά- από την Περιφέρεια Κρήτης. Τα είδη των δράσεων ποικίλλουν, με επικρατέστερα την «Ημερίδα/Ομιλία», τις «Πολιτιστικές εκδηλώσεις» και τα «Δημιουργικά εργαστήρια».

Ενδεικτικά, η Περιφέρεια Κρήτης προέβη στη διοργάνωση 11 διαδραστικών εργαστηρίων, στα οποία συμμετείχαν περισσότερα από 1.000 παιδιά, εκπαιδευτικοί και γονείς. Στο πλαίσιο του «Περιφερειακού Προγράμματος για την Ισότητα των Φύλων στην Κρήτη 2023-2025», πραγματοποιήθηκε παρουσίαση του παιδικού βιβλίου της Περιφέρειας Κρήτης «Το Δέντρο της Ισότητας», το οποίο αποσκοπεί στην εξάλειψη των έμφυλων στερεοτύπων και την ουσιαστική προώθηση της ισότητας των φύλων στην οικογένεια, το σχολείο και την κοινότητα. Το παιδικό βιβλίο και το υλικό διάχυσης των δράσεων (μπλούζες, τσάντες, κούπες κ.λπ.) διαμοιράστηκαν δωρεάν στα παιδιά, τους γονείς, τις/τους εκπαιδευτικούς και σε φορείς για τον εμπλουτισμό των βιβλιοθηκών τους.

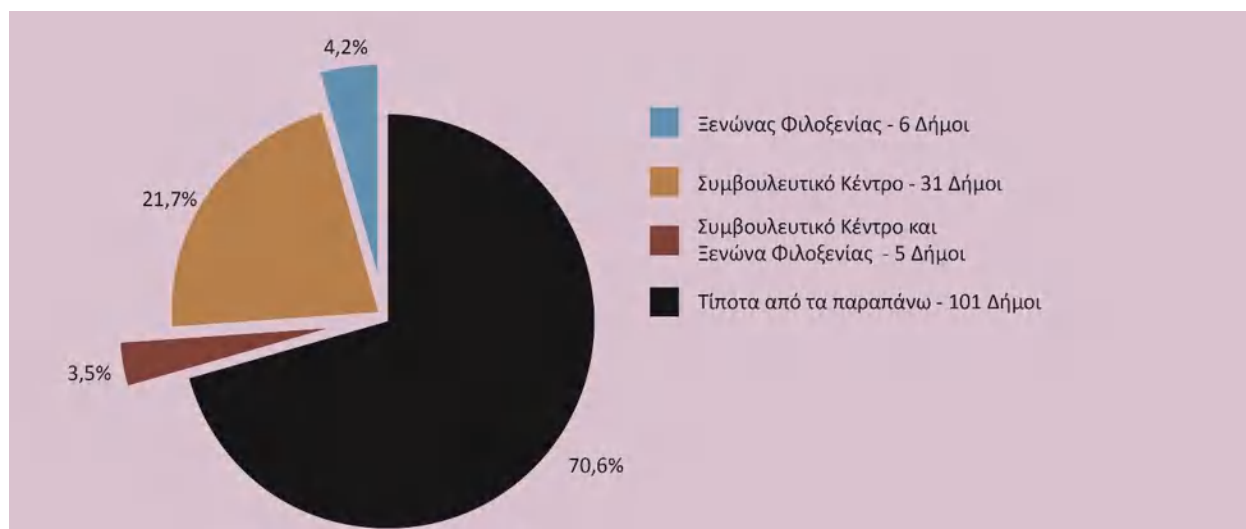
Η Περιφέρεια Θεσσαλίας πραγματοποίησε ημερίδα για την ανάδειξη της διαχρονικής συμβολής της αγρότισσας στην ανάπτυξη της Θεσσαλίας και η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης διαμοίρασε φυλλάδια σε όλα τα σχολεία της επικράτειάς της με θέμα τις μορφές βίας και τις μεθόδους πρόληψης και αντιμετώπισής της.

Όσον αφορά την τρέχουσα αυτοδιοικητική περίοδο 2024-2028, μέχρι και την ημερομηνία ολοκλήρωσης της συγγραφής της παρούσας Έκθεσης, έχουν συσταθεί 11 ΠΕΠΙΣ στο σύνολο των 13 Περιφερειών.

3.4. Θέματα Ισότητας Φύλων – Αντιμετώπιση περιστατικών βίας κατά των γυναικών

Ερώτηση 10: Διαθέτετε δομές αντιμετώπισης της βίας κατά των γυναικών;

Γράφημα 8

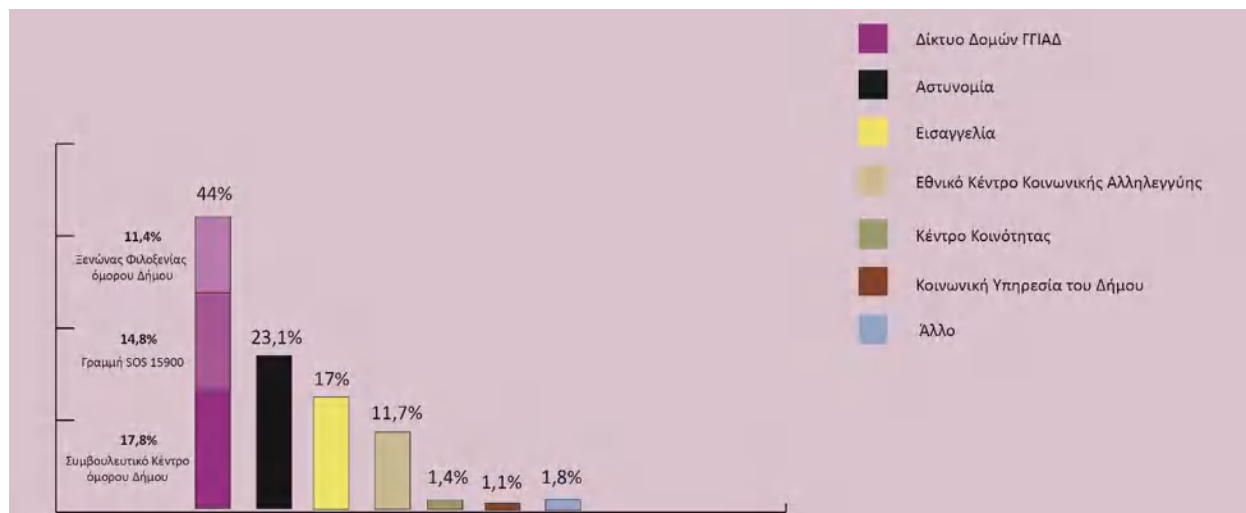
Σύμφωνα με τις απαντήσεις του ερωτηματολογίου, το 70,6% των Δήμων (101 Δήμοι) δήλωσαν πως δεν διαθέτουν κάποια δομή αντιμετώπισης της βίας κατά των γυναικών, ενώ το 21,7% (31 Δήμοι) δήλωσαν ότι διαθέτουν Συμβουλευτικό Κέντρο. Οι 6 από τους 143 Δήμους (4,2%) δήλωσαν ότι διαθέτουν Ξενώνα Φιλοξενίας, ενώ 5 Δήμοι (3,5%) δήλωσαν πως διαθέτουν Συμβουλευτικό Κέντρο και Ξενώνα Φιλοξενίας.

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν και σε αυτό το σημείο τα πραγματικά δεδομένα που έχει στη διάθεσή της η Γενική Γραμματεία Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΓΓΙΑΔ)· στο σύνολο των 143 Δήμων που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο, λειτουργούν 24 Συμβουλευτικά Κέντρα και 8 Ξενώνες, με 3 Δήμους εξ αυτών να διαθέτουν τόσο Συμβουλευτικό Κέντρο όσο και Ξενώνα Φιλοξενίας. Παρατηρώντας το γράφημα, βλέπουμε ότι 31 Δήμοι έχουν επιλέξει ως δομή αντιμετώπισης της βίας κατά των γυναικών την απάντηση «Συμβουλευτικό Κέντρο», 5 Δήμοι «Συμβουλευτικό Κέντρο και Ξενώνα Φιλοξενίας» και 6 Δήμοι την απάντηση «Ξενώνας Φιλοξενίας». Η διαφορά των Δήμων που προκύπτει από τη συγκριτική παρατήρηση δεδομένων αρχείου της ΓΓΙΑΔ και επιλεγμένων απαντήσεων, αφορά είτε δομές του δικτύου που ανήκουν σε όμορους Δήμους και άρα έχουν προσμετρηθεί δύο φορές, είτε Δήμους που, ενώ στην πραγματικότητα δεν διαθέτουν κάποια δομή, δεν έχουν επιλέξει την αρμόζουσα απάντηση.

Τα Συμβουλευτικά Κέντρα της ΓΓΙΑΔ και του ευρύτερου δικτύου, στο σύνολο των 332 Δήμων της χώρας, ανέρχονται σε 44. Οι Ξενώνες Φιλοξενίας είναι 20 στο σύνολό τους (συμπεριλαμβανομένων των 2 Ξενώνων Φιλοξενίας του ΕΚΚΑ).

Ερώτηση 11: Εάν δεν διαθέτετε κάποια δομή, πού παραπέμπετε τα περιστατικά βίας κατά των γυναικών;

Γράφημα 9

Οι περισσότεροι Δήμοι που ανταποκρίθηκαν στο ερωτηματολόγιο και δεν διαθέτουν κάποια δομή για την αντιμετώπιση περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας, δήλωσαν, σε ποσοστό 44%, ότι παραπέμπουν τα περιστατικά στο Δίκτυο Δομών της ΓΓΙΑΔ. Πιο συγκεκριμένα, σε ποσοστό 17,8% (64 Δήμοι) παραπέμπουν τις γυναίκες σε Συμβουλευτικά Κέντρα όμορων Δήμων, σε ποσοστό 14,8% (53 Δήμοι) ενημερώνουν για τη δυνατότητα κλήσης στη Γραμμή SOS 15900, και στο 11,4% των περιπτώσεων (41 Δήμοι) παραπέμπουν σε Ξενώνες Φιλοξενίας όμορων Δήμων. Οι υπόλοιποι Δήμοι, που δεν διαθέτουν κάποια δομή, παραπέμπουν τα περιστατικά στην Αστυνομία (23,1% των απαντήσεων, 83 Δήμοι), στην Εισαγγελία (161 Δήμοι), στο ΕΚΚΑ (53 Δήμοι), στα Κέντρα Κοινότητας (5) και τις Κοινωνικές Υπηρεσίες των Δήμων (4). Στην κατηγορία «Άλλο» έχουν ενσωματωθεί οι απαντήσεις των Δήμων που αφορούν τις παραπομπές σε ΜΚΟ (2), σε Κοινωνική Υπηρεσία της Περιφέρειας (1), στη βραχυχρόνια φιλοξενία (μίας έως τριών ημερών) σε ξενοδοχείο μισθωμένο από τον Δήμο (Δήμος Αβδήρων), καθώς και οι απαντήσεις δύο Δήμων (Δυτικής Μάνης και Μονεμβασιάς), οι οποίοι δήλωσαν ότι ουδέποτε έχουν σημειωθεί/καταγγεληθεί περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας.

Ερώτηση 12: Από την εμπειρία σας, ποια πιστεύετε ότι είναι τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στο Δήμο σας;

Από το σύνολο των 143 Δήμων που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο, οι 134 (93,7%) έδωσαν απάντηση στην ερώτηση «Από την εμπειρία σας, ποια πιστεύετε ότι είναι τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στο Δήμο σας;». Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει ότι από τους 134 Δήμους, οι 84 (62,7%) ανέφεραν περισσότερα από ένα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στον Δήμο τους.

Δήμοι, οι οποίοι περιλαμβάνουν απομονωμένες και δυσπρόσιτες περιοχές -ειδικά κατά τους χειμερινούς μήνες-, σημείωσαν την αδυναμία πρόσβασης των γυναικών σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας, σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες που θα διεύρυναν τις ευκαιρίες για επαγγελματική εξέλιξη και θα οδηγούσαν δυνητικά στην οικονομική τους ανεξαρτησία. Περαιτέρω, επισήμαναν τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης που, σε ορισμένες περιπτώσεις, έχει οδηγήσει στην υποβάθμιση του πρωτογενούς τομέα. Επίσης, κατέγραψαν την απουσία σχεδιασμού πολιτιστικών δραστηριοτήτων που θα μπορούσαν να λειτουργήσουν ψυχαγωγικά, αλλά και ενδυναμωτικά. Αρκετοί Δήμοι σημείωσαν την κοινωνική καταπίεση που υφίστανται οι γυναίκες που διαβιούν σε «κλειστές κοινωνίες», στις οποίες τα έμφυλα στερεότυπα και οι πατριαρχικές αντιλήψεις συντηρούνται. Ακόμη, ένα μέρος των απαντήσεων ανέδειξε τη δυσκολία εναρμόνισης επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, καταγράφοντας την έλλειψη δομών στήριξης των γυναικών. Στις προαναφερθείσες δομές περιλαμβάνονται τόσο οι βρεφονηπιακοί σταθμοί, όσο και οι δομές για άτομα τρίτης ηλικίας, τη φροντίδα των οποίων αναλαμβάνουν συνήθως οι γυναίκες της οικογένειας, καθώς και οι δομές στήριξης των γυναικών που υφίστανται έμφυλη και ενδοοικογενειακή βία.

Αναλυτικότερα, οι απαντήσεις αφορούσαν σε ποσοστό 24,7% (81 αναφορές) την ανεργία των γυναικών, την εργασιακή ανισότητα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες (ποσοστό 4,9% ή 16 αναφορές), καθώς και τη σεξουαλική παρενόχληση στην εργασία (3 αναφορές, ποσοστό 0,9%).

Η άσκηση βίας σε βάρος των γυναικών (σωματική, ψυχολογική, λεκτική, σεξουαλική και οικονομική) αποτέλεσε τη δεύτερη συχνότερη απάντηση, με 53 αναφορές και ποσοστό 16,2%. Ένα μικρότερο ποσοστό της τάξης του 1,8% (6 αναφορές) αναφέρεται στην οικονομική εξάρτηση των γυναικών από το στενό οικογενειακό περιβάλλον. Πολύ συχνό πρόβλημα, επίσης, συνιστά η απουσία δομών απαραίτητων για την εναρμόνιση της προσωπικής με την επαγγελματική ζωή των γυναικών (ποσοστό 10% ή 33 αναφορές), όπως ΚΔΑΠ, βρεφονηπιακών σταθμών και ΚΑΠΗ, καθώς και δομών απεύθυνσης για τις κακοποιημένες γυναίκες, όπως Συμβουλευτικά Κέντρα και Ξενώνες Φιλοξενίας.

Ταυτόχρονα, οι αναφορές σε οικονομικά προβλήματα ή οι περιπτώσεις φτώχειας αντιστοιχούν στο 5,5% των απαντήσεων (18 αναφορές), ενώ το πρόβλημα της έλλειψης στέγης αναφέρθηκε από 4 Δήμους (1,2%). Βάσει των απαντήσεων, σημαντικό πρόβλημα συνιστούν, επίσης, ο φόβος του στιγματισμού, τα κοινωνικά στερεότυπα, οι πατριαρχικές αντιλήψεις και η «κλειστή κοινωνία» με ποσοστό 10,6% (35 αναφορές).

Από ένα μικρό μέρος των Δήμων (18 αναφορές, ποσοστό 5,5%) αναδείχθηκε το ζήτημα του κοινωνικού αποκλεισμού των γυναικών από ερεθίσματα και συλλογικές δραστηριότητες λόγω του τρόπου κατοικίας

τους, αλλά και της ευαλωτότητάς τους, με αναφορές κυρίως σε μετανάστριες, γυναίκες Ρομά, προσφύγισες και γυναίκες με αναπηρίες.

Ακόμη, 17 Δήμοι (5,2%) κατέγραψαν τη δυσκολία πρόσβασης των γυναικών σε υπηρεσίες υγείας και προληπτικής ιατρικής, καθώς και την αδυναμία φαρμακευτικής κάλυψης. Παράλληλα, 14 Δήμοι (4,3%) ανέφεραν τη δυσκολία πρόσβασης των γυναικών σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες, 11 Δήμοι (3,4%) ότι οι γυναίκες αντιμετωπίζουν δυσκολίες εναρμόνισης της επαγγελματικής με την προσωπική ζωή και 6 Δήμοι (1,8%) τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες μονογονείς.

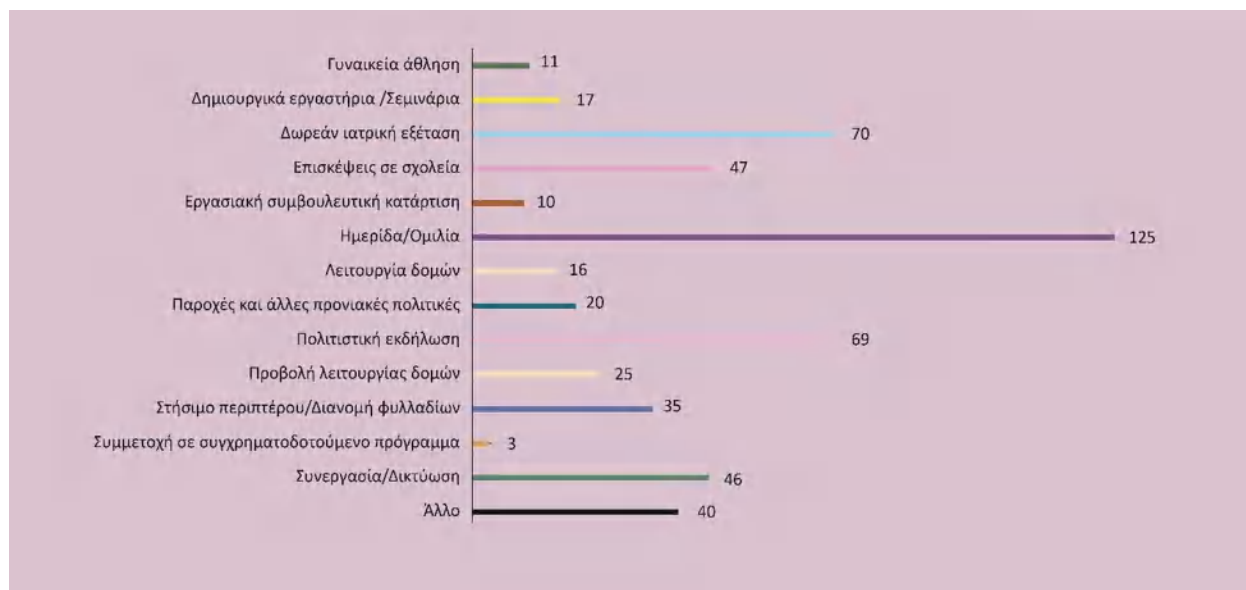
7 Δήμοι (2,1%) δήλωσαν ότι τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες της επικράτειάς τους οφείλονται στην ελλιπή ενημέρωσή τους. Επίσης, το χαμηλό ποσοστό συμμετοχής των γυναικών σε θέσεις ευθύνης επισημάνθηκε από το 1,5% των Δήμων (5 αναφορές).

Τέλος, αξίζει να αναφερθεί ότι μόλις ένας Δήμος ανέδειξε τα προβλήματα που προέκυψαν από την ψήφιση του Ν.4800/2021 αναφορικά με την υποχρεωτική συνεπιμέλεια των τέκνων.

3.5. Δράσεις Προώθησης των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων

Είδος δράσεων

Γράφημα 10

Οι δράσεις που υλοποιήθηκαν και καταγράφηκαν από τους Δήμους μέσω του ερωτηματολογίου για το έτος 2024, ήταν 534. Ο συνολικός αριθμός των δράσεων, σε σύγκριση με την καταγραφή του αμέσως προηγούμενου έτους 2023 (512 δράσεις), εμφανίζεται σχεδόν αμετάβλητος, ενώ η αναλογία των δράσεων αντιστοιχεί σε περίπου 4 (3,7 δράσεις) για κάθε Δήμο.

Αναλυτικότερα, η κατανομή με βάση τα ποσοστά του είδους των δράσεων που υλοποίησαν οι Δήμοι το 2024 είναι η εξής:

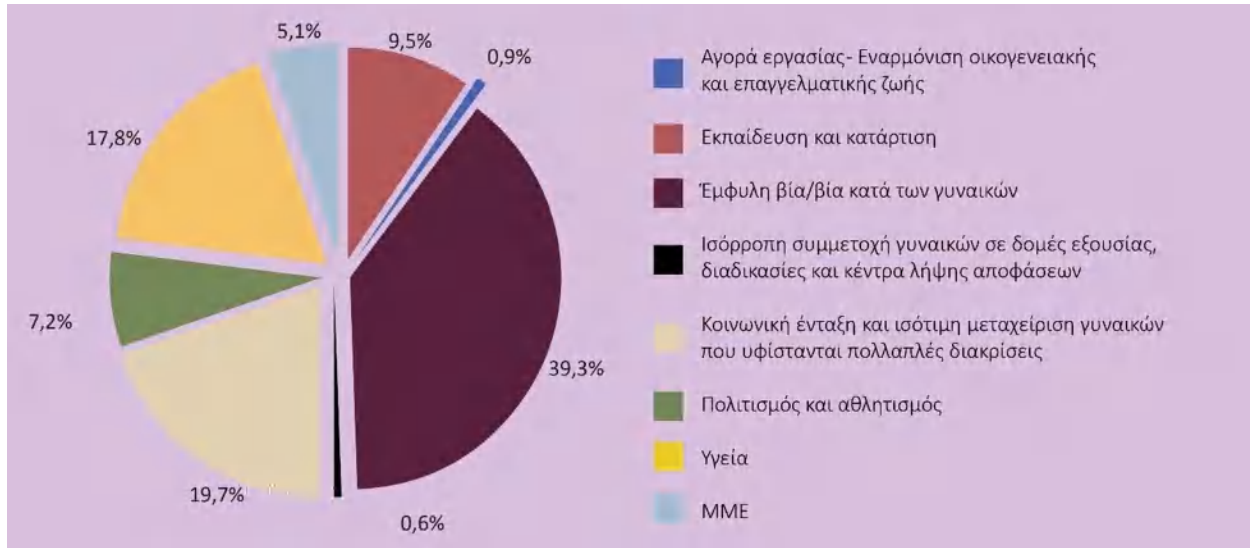
- Στο είδος «**Ημερίδα/Ομιλία**» καταγράφηκαν 125 καταχωρίσεις, ποσοστό 23,4% επί του συνολικού αριθμού των δράσεων. Η πλειονότητα των εν λόγω δράσεων υλοποιήθηκε στο πλαίσιο της 25ης Νοεμβρίου, Παγκόσμιας Ημέρας για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών, όπως και της 8ης Μαρτίου, Παγκόσμιας Ημέρας για τα Δικαιώματα των Γυναικών. Οι υπόλοιπες δράσεις αυτής της κατηγορίας αφορούσαν την έμφυλη βία, την υγεία των γυναικών και την ενημέρωση αναφορικά με την πρόληψη της έμφυλης βίας στο σχολείο και την οικογένεια.
- Στο είδος «**Δωρεάν ιατρική εξέταση**» καταγράφηκαν 70 δράσεις (ποσοστό 13,1% επί του συνολικού αριθμού των δράσεων). Στις δράσεις περιλαμβάνονται κυρίως δωρεάν γυναικολογικές εξετάσεις (συνήθως από κινητές μονάδες), όπως τεστ ΠΑΠ, εξετάσεις για ΣΜΝ, ψηλάφηση μαστού, μαστογραφία, καθώς και εξετάσεις μέτρησης οστικής πυκνότητας. Στο ίδιο πλαίσιο δράσεων περιλαμβάνονται και οι εμβολιασμοί πληθυσμών Ρομά. Επίσης, ο Δήμος Παγγαίου πραγματοποίησε δωρεάν προληπτικό οδοντιατρικό έλεγχο.

- «**Πολιτιστική εκδήλωση**», καταγραφή 69 δράσεων (12,9%). Πρόκειται για θεατρικές παραστάσεις, προβολές ταινιών, εκθέσεις φωτογραφίας, δωρεές βιβλίων και παρουσιάσεις βιβλίων με θέμα την ισότητα των φύλων, την έμφυλη βία, τους διαφορετικούς ρόλους των γυναικών (π.χ. αγρότισσα), μεταξύ άλλων.
- «**Επισκέψεις σε σχολεία**», 47 δράσεις (8,8%). Το περιεχόμενο των δράσεων περιλαμβάνει κυρίως συζητήσεις με τις/τους μαθήτριες/-ές, βιωματικές ασκήσεις, διαδραστικά παιχνίδια, προβολές ταινιών και ομιλίες.
- Στο είδος «**Συνεργασία/Δικτύωση**» υλοποιήθηκαν και καταγράφηκαν 46 δράσεις (8,6%). Οι εν λόγω δράσεις αφορούν κυρίως στη δικτύωση των Συμβουλευτικών Κέντρων των Δήμων με τις δημοτικές Κοινωνικές Υπηρεσίες και προσβλέπουν στη βελτιστοποίηση της συνεργασίας για την αντιμετώπιση των περιστατικών έμφυλης βίας. Πιο συγκεκριμένα, αρκετές δράσεις επικεντρώνονταν στην καταπολέμηση της βίας κατά των μεταναστριών και των προσφυγισσών μέσω συνεργασιών με ΜΚΟ και φορείς που δραστηριοποιούνται σε δομές προσφύγων.
- «**Στήσιμο περιπτέρου/Διανομή φυλλαδίων**», η πλειονότητα των 35 δράσεων (6,6%) εστίαζε στην ενημέρωση για τη λειτουργία των Συμβουλευτικών Κέντρων για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών.
- «**Προβολή λειτουργίας δομών**», 25 δράσεις (4,7%). Στο πεδίο αυτό συμπεριλαμβάνονται συνεντεύξεις στελεχών των Συμβουλευτικών Κέντρων σε τοπικά μέσα ενημέρωσης (π.χ. σε ραδιοφωνικές εκπομπές), η λειτουργία ιστοσελίδων, η διανομή ενημερωτικού υλικού και λοιπές συναφείς δράσεις.
- 20 δράσεις πραγματοποιήθηκαν από τους Δήμους στο είδος «**Παροχές και άλλες προνοιακές πολιτικές**» (3,7%). Σε αυτές περιλαμβάνονται τα προνοιακά και κοινωνικά επιδόματα, οι δράσεις των Κέντρων Κοινότητας Ρομά, οι βρεφονηπιακοί σταθμοί και τα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης, η διανομή τροφίμων κ.ά.
- 15 Δήμοι πραγματοποίησαν 17 δράσεις στο είδος «**Δημιουργικά εργαστήρια/Σεμινάρια**» (3,2%). Στις δράσεις περιλαμβάνονται εργαστήρια πολιτιστικού χαρακτήρα, όπως ομάδες δραματοθεραπείας και σεμινάρια ενδυνάμωσης, καθώς και εργαστήρια χειροτεχνίας και εικαστικών, απευθυνόμενα σε διαφορετικές κατηγορίες γυναικών (μητέρες, γυναίκες τρίτης ηλικίας, άνεργες κ.ά.)
- «**Λειτουργία δομών**», 16 καταγραφές (3%). Οι Δήμοι ανέφεραν τη λειτουργία Συμβουλευτικών Κέντρων και Ξενώνων Φιλοξενίας, Κέντρων Γυναικών, Παιδικών Σταθμών, Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης, Κοινωνικών Παντοπωλείων, Ανοικτών Δομών Φιλοξενίας Ηλικιωμένων, Υποστηρικτικών Υπηρεσιών για Ρομά, το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» κ.ά.
- «**Γυναικεία άθληση**», 11 καταγραφές (2,1%), στις οποίες περιλαμβάνονται δωρεάν σεμινάρια αυτοάμυνας για γυναίκες, προγράμματα θεραπευτικής γυμναστικής για γυναίκες τρίτης ηλικίας, καθώς και δωρεάν εξειδικευμένα προγράμματα γυμναστικής και χορού για γυναίκες.
- «**Εργασιακή συμβουλευτική κατάρτιση**», 10 καταγραφές (1,9%), οι οποίες αφορούν υπηρεσίες εργασιακής συμβουλευτικής που προσφέρονται από τα Συμβουλευτικά Κέντρα, αλλά και στα εξειδικευμένα Κέντρα Απασχόλησης των Δήμων, με τη μορφή σεμιναρίων και συνεδρίων, καθώς και υπηρεσίες ενημέρωσης για την παρενόχληση στην εργασία.

- Οι 3 εγγραφές (0,6%) στην κατηγορία «**Συμμετοχή σε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα**» αφορούσαν τη λειτουργία δομών παροχής φροντίδας και φιλοξενίας βρεφών, νηπίων και παιδιών, με σκοπό τη διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας.

Θεματικό πεδίο δράσεων

Γράφημα 11

Στο ανωτέρω γράφημα παρουσιάζεται η κατανομή των δράσεων στα θεματικά πεδία της «Έμφυλης βίας/βίας κατά των γυναικών», της «Κοινωνικής ένταξης και ισότιμης μεταχείρισης γυναικών που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις», της «Υγείας», της «Εκπαίδευσης και κατάρτισης», της «Αγοράς εργασίας-Εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής», στο θεματικό πεδίο «Πολιτισμός και αθλητισμός», των «ΜΜΕ» και τέλος, της «Ισόρροπης συμμετοχής γυναικών σε δομές εξουσίας, διαδικασίες και κέντρα λήψης αποφάσεων».

Αναλυτικότερα, έχοντας υπ' όψιν ότι στην ερώτηση που συσχετίζεται με το θεματικό πεδίο κάθε δράσης επιτρέπεται η επιλογή περισσότερων απαντήσεων (ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής), τα αποτελέσματα διαμορφώνονται ως εξής: το θεματικό πεδίο της «Έμφυλης βίας/βίας κατά των γυναικών» με 269 καταγραφές, αντιστοιχεί στο 39,3% του συνόλου των απαντήσεων. Οι δράσεις που έχουν καταγραφεί στο θεματικό πεδίο της «Κοινωνικής ένταξης και ισότιμης μεταχείρισης γυναικών που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις» είναι 135 ή αλλιώς το 19,7% του συνολικού ποσοστού. Το τρίτο επικρατέστερο θεματικό πεδίο, όπως αποτυπώνεται και στο *Γράφημα 10*, είναι αυτό της «Υγείας» με 122 καταχωρίσεις (17,8%), ενώ με ποσοστά κάτω του 10,0% του συνόλου των απαντήσεων για τις δράσεις, εμφανίζονται τα θεματικά πεδία της «Εκπαίδευσης και κατάρτισης» (65 καταχωρίσεις, 9,5%), του «Πολιτισμού και Αθλητισμού» (49 καταχωρίσεις, 7,2%), των «ΜΜΕ» (35 καταχωρίσεις, 5,1%), της «Αγοράς εργασίας-Εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής» (6 καταχωρίσεις, 0,9%) και της «Ισόρροπης συμμετοχής γυναικών σε δομές εξουσίας, διαδικασίες και κέντρα λήψης αποφάσεων» (4 καταχωρίσεις, 0,6%).

4. Ενδεικτικές Καλές Πρακτικές

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται κατηγοριοποιημένες οι καλές πρακτικές των Δήμων και των Περιφερειών για το έτος 2024, όπως έχουν καταγραφεί, αντληθεί και αξιολογηθεί μέσα από τις απαντήσεις του ερωτηματολογίου. Ο στόχος είναι να λειτουργήσουν ως ενδεικτικά παραδείγματα για τους Δήμους και τις Περιφέρειες που επιθυμούν να αναπτύξουν παρόμοιες δράσεις στο μέλλον, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά και τις ιδιαίτερες ανάγκες των κοινωνιών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

Όπως προκύπτει από τις απαντήσεις των Δήμων και των Περιφερειών, οι δράσεις ήταν αρκετές και οι περισσότερες είχαν ως σκοπό να υποστηρίξουν και να εμπυχώσουν τις γυναίκες που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, τις εγκύους αλλά και τις μητέρες, τις επιχειρηματίες αλλά και τις άνεργες, τις καλλιτέχνιδες, τις φοιτήτριες και τις γυναίκες του ακαδημαϊκού χώρου. Το μεγαλύτερο όμως κομμάτι των δράσεων που καταγράφεται στην παρούσα Έρευνα, όπως και στις Έρευνες των προηγούμενων ετών, εστιάζει στην καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και εν γένει της έμφυλης βίας.

Πίνακας 4

Είδος δράσεων	Περιγραφή δράσεων
Δωρεάν ιατρική εξέταση	Οι Δήμοι Αλεξάνδρειας, Αμφίκλειας - Ελάτειας, Ανατολικής Σάμου, Δομοκού, Δυτικής Λέσβου, Ζακύνθου, Ζαχάρως, Ηρακλείου Κρήτης, Ιθάκης, Λοκρών, Μαραθώνος, Νέας Προποντίδας, Παγγαίου, Πειραιά, Τεμπών, Τυρνάβου και άλλοι πολλοί, προχώρησαν στον σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων παροχής δωρεάν ιατρικών εξετάσεων στις δημότισσες. Ενδεικτικά, αναφέρουμε τη δωρεάν ψυχιατρική εξέταση από την Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας του ΠαΓΝΗ, που υλοποίησε ο Δήμος Χερσονήσου με τη σύμπραξη των δημοτικών Κοινωνικών Υπηρεσιών. Η παρουσία της Κινητής Μονάδας Ψυχικής Υγείας στην περιοχή κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική για την αρωγή που παρέχει όχι αποκλειστικά στις γυναίκες, αλλά στο σύνολο των κατοίκων. Η προγραμματισμένη εξέταση των ασθενών γίνεται στο Περιφερειακό Ιατρείο Χερσονήσου, ενώ διενεργούνται συμπληρωματικά επισκέψεις κατ' οίκον, σε όλη τη γεωγραφική επικράτεια του Δήμου Χερσονήσου, αναλόγως της σοβαρότητας των περιστατικών και της αδυναμίας πρόσβασης των ωφελουμένων στο ιατρείο. Επίσης, ο Δήμος Χαλανδρίου προχώρησε σε σύναψη σύμβασης με δύο ιδιωτικά διαγνωστικά κέντρα της περιοχής, προκειμένου να διενεργούνται ιατρικές εξετάσεις με σημαντική έκπτωση έως και πλήρη

	απαλλαγή από τη συμμετοχή για τις γυναίκες, αλλά και έτερες ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Η πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη με την παροχή δωρεάν γυναικολογικών εξετάσεων είναι ένα θετικό βήμα στην κατεύθυνση της προώθησης της ισότητας των φύλων. Η πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα και είναι ένα ουσιαστικό μέτρο, ιδίως για τις γυναίκες που δεν μπορούν να αντεπεξέλθουν οικονομικά στις συγκεκριμένες υπηρεσίες. Επιπλέον, οι τακτικές εξετάσεις βοηθούν στην έγκαιρη ανίχνευση και αντιμετώπιση προβλημάτων υγείας αλλά και στην ενδυνάμωση των γυναικών, ώστε να ενημερώνονται ανελλιπώς και να έχουν πλήρη εικόνα της κατάστασης της υγείας τους.
Πολιτιστική εκδήλωση	Οι Δήμοι Αθηναίων, Αιγάλεω, Αλεξανδρούπολης, Βόλβης, Δράμας, Ιλίου, Μύκης, Πρέβεζας, Τρικκαίων, Τριφυλίας, Ύδρας κ.ά. διοργάνωσαν πολιτιστικές δράσεις όπως φεστιβάλ, τιμητικές εκδηλώσεις, εκθέσεις φωτογραφίας, προβολές ταινιών, παρουσιάσεις βιβλίων, θεατρικές παραστάσεις και ποικίλες δράσεις ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης των πολιτών. Ο συνολικός αριθμός των δράσεων στην κατηγορία «Πολιτιστική εκδήλωση» ανήλθε στις 69. Ο Δήμος Ευρώτα, τον Νοέμβριο του 2024 και με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών, πραγματοποίησε εκδήλωση με τίτλο «Το όνομά μου είναι», η οποία περιελάμβανε μαρτυρίες γυναικών-θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας, ενημερωτικές ομιλίες από εκπροσώπους του Γραφείου Αντιμετώπισης Ενδοοικογενειακής Βίας και ψυχολόγους της ΕΛΑΣ, καθώς και μουσικό πρόγραμμα με τη συμμετοχή της υψιφώνου Νάντιας Φιόρου, της Βαλέριας Χαριτίδου στο πιάνο και της Χορωδίας του 3ου Γυμνασίου Καλαμαριάς υπό τη διεύθυνση της Αναστασίας Τσιρτσώνη. Παρουσιάστηκαν επιλεγμένα τραγούδια με θέμα την κακοποίηση των γυναικών. Μία πολιτιστική εκδήλωση, όπως μία έκθεση φωτογραφίας ή μία παρουσίαση βιβλίου, μπορεί να εξυπηρετήσει πολλαπλούς σκοπούς και να συμβάλει στην επίτευξη της ισότητας των φύλων. Ένα έργο τέχνης μπορεί να αποτελέσει ισχυρό μέσο για την ευαισθητοποίηση σχετικά με ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες. Επίσης, μπορεί να αναδείξει τα προβλήματα των γυναικών και την ανάγκη για κατανόηση και υποστήριξη από την ευρύτερη κοινότητα. Μία πολιτιστική εκδήλωση εμπνέει και εμπλέκει την τοπική κοινωνία, πυροδοτώντας τον διάλογο και εν γένει τη συζήτηση για την ισότητα

	των φύλων και τα ιδιαίτερα ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες.
Δημιουργικά εργαστήρια/Σεμινάρια	Η βιωματική δράση ευαισθητοποίησης με τίτλο «Το λουλούδι της ισότητας» στις βιβλιοθήκες του Δήμου Κερατσινίου-Δραπετσώνας, για μαθητές/-τριες β' τάξης του 15ου Δημοτικού Σχολείου Κερατσινίου και γ' τάξης του 1ου Δημοτικού Σχολείου Δραπετσώνας, αποτελεί αντιπροσωπευτικό παράδειγμα δράσης «Δημιουργικού εργαστηρίου». Η δράση βασίστηκε στο βιβλίο «Το λουλούδι της ισότητας» και τα παιδιά ήρθαν σε επαφή με σημαντικές έννοιες που αφορούν την ισότητα των φύλων. Ο Δήμος Αρριανών ανέλαβε πρωτοβουλία για την παρακολούθηση σεμιναρίου κατά της βίας σε βάρος των ηλικιωμένων γυναικών, το οποίο συν-διοργανώθηκε από τους εργαζόμενους του ΚΑΠΗ και του ΚΗΦΗ Δήμου Χερσονήσου με τον Σύνδεσμο Μελών Γυναικείων Σωματείων Ηρακλείου και Νομού Ηρακλείου. Στην ίδια κατηγορία έχουν καταγραφεί άλλες 16 δράσεις από διάφορους Δήμους. Οι ανωτέρω δράσεις εστιάζουν σε ένα κρίσιμο ζήτημα, αφού η βία κατά των γυναικών αποτελεί το σημαντικότερο εμπόδιο για την επίτευξη της ισότητας των φύλων. Μέσα από τις δράσεις υπογραμμίζεται η σημασία της αντιμετώπισης της βίας και της κακοποίησης που πλήττει δυσανάλογα τις γυναίκες. Επίσης, δράσεις του συγκεκριμένου είδους, συμβάλλουν στην ευαισθητοποίηση αναφορικά με τις διαφορετικές μορφές βίας που έρχονται αντιμέτωπες οι γυναίκες. Η γνώση αυτή είναι απαραίτητη για την προώθηση της ισότητας των φύλων, καθώς θέτει υπό αμφισβήτηση τις επιβλαβείς πεποιθήσεις και στάσεις που αναπαράγουν και διαεικονίζουν την έμφυλη βία.
Επισκέψεις σε σχολεία	Ο Δήμος Γλυφάδας πραγματοποίησε διαδραστική καλλιτεχνική έκθεση έξι γλυπτών με την ενεργή συμμετοχή μαθητών/-τριών και τίτλο “I am not a doll”. Η δημιουργός του project, κυρία Ιωάννα Παρασκευά, χρησιμοποιεί έναν ιδιαίτερο τρόπο για να παρακινήσει όλους/-ες μας - και ιδίως τα παιδιά και τους/τις νέους/νέες- να «υιοθετήσουμε» την ιδέα της ουσιαστικής ισότητας ανάμεσα στα δύο φύλα, για την επίτευξη της οποίας προϋποτίθεται η εξάλειψη κάθε μορφής διάκρισης, επιβλαβών πρακτικών και της έμφυλης βίας. Στο project συμμετείχαν μαθητές/-τριες Γυμνασίου και Λυκείου του Δήμου Γλυφάδας. Συνολικά, έχουν καταγραφεί 47 παρεμφερείς δράσεις από διάφορους Δήμους. Γενικότερα, οι επισκέψεις στα σχολεία με στόχο την ευαισθητοποίηση

	των μαθητών/-τριών και των απασχολούμενων στον χώρο της εκπαίδευσης αναφορικά με τα στερεότυπα των φύλων και την έμφυλη βία, είναι μία εξαιρετική πρακτική για την προώθηση της ισότητας των φύλων. Μέσα από την πληροφόρηση και την ενίσχυση που λαμβάνει η εκπαιδευτική κοινότητα, είναι σε θέση να αμφισβητήσει τα στερεότυπα των φύλων, τους κοινωνικούς κανόνες και συνακόλουθους ρόλους, και να προωθήσει την έμφυλη ισότητα.
Ημερίδα/Ομιλία	Στην κατηγορία «Ημερίδα/Ομιλία» έχουν καταγραφεί 125 δράσεις από διάφορους Δήμους. Ο Δήμος Θεσσαλονίκης υλοποίησε ενημερωτική συνάντηση με αρμόδιους/-ες του τμήματος Ψυχολογίας ΑΠΘ, κοινωνικούς/-ές λειτουργούς, ψυχολόγους, μαία, επισκέπτριες υγείας, παιδίατρο από τις Κοινωνικές Δομές και τα αντίστοιχα Τμήματα της Δ/σης Κοινωνικής Προστασίας και Δημόσιας Υγείας, με αντικείμενο την εξειδικευμένη προσέγγιση θεραπείας για νέους γονείς που έχουν αποκτήσει πρόσφατα ή πρόκειται να αποκτήσουν μωρό. Συζητήθηκαν θέματα που αφορούν τις δυσκολίες κατά την εγκυμοσύνη, τον τοκετό ή στη διάρκεια του πρώτου χρόνου από τη γέννηση του μωρού και θέματα που απασχολούν τους γονείς αναφορικά με τον νέο ρόλο τους και τη σχέση τους με το μωρό. Στον Δήμο Μίνωα Πεδιάδας, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα για τα Δικαιώματα των Γυναικών, το Γραφείο Κοινωνικής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων και η Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων, διοργάνωσαν δράσεις ευαισθητοποίησης με τίτλο «113 χρόνια μετά... συνεχίζουμε να διεκδικούμε την πλήρη και ουσιαστική ισότητα των φύλων». Το πρόγραμμα περιελάμβανε: - ομιλίες από κοινωνικούς λειτουργούς του Δήμου και γυναίκες αιρετές, με στόχο την ενημέρωση, την ευαισθητοποίηση, την πρόληψη και την αντιμετώπιση των ανισοτήτων λόγω φύλου, με ιδιαίτερη έμφαση στο φαινόμενο της πλέον ακραίας μορφής έμφυλης και σεξιστικής βίας, τις γυναικοκτονίες, - διανομή έντυπου ενημερωτικού υλικού για τη λειτουργία του Συμβουλευτικού Κέντρου Ηρακλείου της ΓΓΙΑΔ και - δρώμενο, κατά το οποίο τοποθετήθηκαν λευκές και λιλά κορδέλες στα δεντράκια της πλατείας του δημοτικού καταστήματος Αρκαλοχωρίου, εις μνήμην των γυναικών που

	δολοφονήθηκαν επειδή ήταν γυναίκες. Η Δημοτική Επιτροπή Ισότητας Μίνωα Πεδιάδας δημιούργησε τηλεοπτικό σποτ με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών και στόχο την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης. Στο σποτ συμμετείχαν τόσο τα μέλη της Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας, όσο και ο Δήμαρχος Μίνωα Πεδιάδας. Στον Δήμο Τρικκαίων, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα για τα Δικαιώματα των Γυναικών, ο κοινωνιολόγος και η ψυχολόγος του Συμβουλευτικού Κέντρου Γυναικών του Δήμου σε συνεργασία με την ψυχολόγο και την κοινωνική λειτουργό του Κέντρου Κοινότητας Δήμου Πύλης και το Αστυνομικό Τμήμα Πύλης, πραγματοποίησαν ενημερωτική εκδήλωση με θέμα «Η Γυναίκα έχει φωνή! Η Γυναίκα έχει ζωή!». Οι ημερίδες ενημερωτικού χαρακτήρα υπηρετούν σημαντικούς σκοπούς για την προώθηση της ισότητας των φύλων. Ενθαρρύνουν την ανάπτυξη μέτρων για την αύξηση της εκπροσώπησης των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων και «συστήνουν» στο κοινό πρότυπα που εμπνέουν, προκειμένου οι γυναίκες να υπερβούν τα όποια εμπόδια και να αναλάβουν θέσεις ευθύνης. Περαιτέρω, είναι μία ευκαιρία για να έρθουν σε επαφή φορείς χάραξης πολιτικής, ακτιβιστές/-στριες, οργανώσεις και μέλη της κοινότητας, προκειμένου να εργαστούν και να συνεργαστούν για την επίτευξη της ισότητας των φύλων στις δομές εξουσίας.
Εργασιακή συμβουλευτική/Κατάρτιση	Το Κέντρο Κοινότητας του Δήμου Καλαμαριάς σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Εργασίας της ΓΣΕΕ διοργάνωσαν εκδήλωση, με θέμα «Παρενόχληση στην Εργασία-Mobbing». Ο Δήμος Χαλανδρίου συμμετείχε σε εργαστήριο για άνεργες γυναίκες και μητέρες που θέλουν να επανέλθουν στην εργασία μετά την άδεια μητρότητας. Το εργαστήριο οργανώθηκε από την Ακαδημία Επιχειρηματικότητας. Η εργασιακή συμβουλευτική και κατάρτιση διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην προώθηση της ισότητας των φύλων και την εξάλειψη των διακρίσεων.
Γυναικεία άθληση	Οι Δήμοι Ανωγείων, Δάφνης-Υμηττού, Δωρίδος, Δυτικής Αχαΐας, Ελευσίνας, Μεγανησίου και άλλοι, δήλωσαν, στο πλαίσιο της κατηγορίας «Γυναικεία άθληση», ότι πραγματοποίησαν μαθήματα αυτοάμυνας, σεμινάρια αυτοπροστασίας, ενώ δημιούργησαν και

	τμήματα θεραπευτικής γυμναστικής, μεταξύ άλλων.
Εργασιακή συμβουλευτική/Κατάρτιση	Το Γραφείο Εργασιακής Συμβουλευτικής του Δήμου Καλαμαριάς σε συνεργασία με νομικούς του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, πραγματοποίησαν ενημερωτική συνάντηση με αντικείμενο το ισχύον συνταξιοδοτικό και ασφαλιστικό σύστημα. Στη συνάντηση πραγματοποιήθηκε ενημέρωση για τα εργασιακά δικαιώματα σε εργαζόμενες/-ους και άνεργες/-ους δημότισσες και δημότες. Επιπροσθέτως, ο Δήμος διοργάνωσε ενημερωτική συνάντηση με θέμα την ενδυνάμωση των γυναικών στην εργασία, σε συνεργασία με την ΑμΚΕΙΑΣΙΣ AtWork. Στον Δήμο Κρωπίας υλοποιήθηκε το πρόγραμμα “Be The Light” με αντικείμενο τον επαγγελματικό προσανατολισμό μαθητριών και μαθητών Γυμνασίου και Λυκείου. Ο Δήμος Βέροιας υλοποίησε ενημερωτική συνάντηση ευαισθητοποίησης, αποσκοπώντας στην προώθηση του προγράμματος επιχορήγησης επιχειρήσεων για την απασχόληση γυναικών-θυμάτων έμφυλης και ενδοοικογενειακής βίας. Η εργασιακή συμβουλευτική και κατάρτιση διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην προώθηση της ισότητας των φύλων και την εξάλειψη των διακρίσεων.
Άλλο	Στον Δήμο Λαμιέων, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Εξάλειψης της Βίας κατά των Γυναικών, απεστάλη ο «Οδηγός μη χρήσης σεξιστικής γλώσσας στα διοικητικά έγγραφα» της πρώην ΓΓΙΦ (με συνοδευτική επιστολή του Προέδρου της ΔΕΠΙΣ), στις υπηρεσίες του Δήμου, καθώς και των υπολοίπων Δήμων της ΠΕ Φθιώτιδας. Ο Δήμος Δράμας πραγματοποίησε την καμπάνια “HELP”, με σκοπό να διανεμηθεί η σχετική αφίσα σε όλους τους δημόσιους χώρους, σε ιατρεία, φαρμακεία και σούπερ μάρκετ και να διαδοθεί το μήνυμα “HELP ME”. «Σπάσε τη σιωπή, βγες στο φως και γίνε παράδειγμα προτροπής για τις υπόλοιπες. Ποτέ ξανά καμία...Δικαιοσύνη και ελευθερία για όλες! ΝΑΙ στη Ζωή, ΟΧΙ στη Βία! Όλες μαζί μπορούμε!» Η Επιτροπή Ισότητας των Φύλων του Δήμου Ανατολικής Σάμου, με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Εξάλειψης της Βίας κατά των Γυναικών, δένει στα σχολεία της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, αφίσες με τα ανωτέρω μηνύματα. Επίσης, μαθητές/-τριες Λυκείου δημιούργησαν βίντεο με θέμα την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών.

5. Συμπεράσματα

Η φετινή ετήσια καταγραφή των δράσεων για την προώθηση της ισότητας των φύλων στους ΟΤΑ αποτυπώνει, για ακόμη μία χρονιά, σημαντικά δεδομένα και τάσεις. Παρά τον μειωμένο αριθμό των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων σε σύγκριση με το αμέσως προηγούμενο έτος, η αναλογία των δράσεων ανά Δήμο εμφανίζεται σχετικά αυξημένη, γεγονός που καταδεικνύει τη συνέχιση της ενεργής εμπλοκής σημαντικού αριθμού των ΟΤΑ στις πολιτικές ισότητας.

Με βάση τα ανωτέρω, οι προτάσεις της παρούσας μελέτης εκ μέρους της ΓΠΙΑΔ προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση, για μελλοντική αξιοποίηση, συνοψίζονται ως εξής:

- **Αξιοποίηση ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών εργαλείων**

Συνιστάται η πλήρης αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων από ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά προγράμματα, με σκοπό την ενίσχυση των συνεργασιών με θεσμικούς φορείς και συναφών δράσεων, στο ακόλουθο πλαίσιο:

- Παρότρυνση των Δήμων που δεν έχουν ακόμη υπογράψει την Ευρωπαϊκή Χάρτα για την Ισότητα των Φύλων να προχωρήσουν άμεσα στην υπογραφή της
- Συστηματική και εμπεριστατωμένη ενημέρωση των αρμόδιων υπηρεσιών των ΟΤΑ αναφορικά με το θεσμικό πλαίσιο των πολιτικών για την ισότητα των φύλων, τις αρχές και τις δεσμεύσεις που απορρέουν από την υπογραφή της Ευρωπαϊκής Χάρτας
- Επιμόρφωση του προσωπικού των Δήμων για τη σύνταξη και εφαρμογή Σχεδίων Δράσης για την Ισότητα των Φύλων.

- **Δημοτικές Επιτροπές Ισότητας των Φύλων (ΔΕΠΙΣ)**

Αναφορικά με τη σύσταση και λειτουργία των ΔΕΠΙΣ, προτείνεται:

- η άμεση σύσταση των Επιτροπών στους Δήμους όπου εξακολουθεί να υφίσταται σχετική εκκρεμότητα και
- η καθιέρωση των τακτικών συνεδριάσεων (μία συνεδρίαση ανά τρίμηνο τουλάχιστον), με γνώμονα την ενεργοποίηση των Επιτροπών και την αποτελεσματική παρακολούθηση του παραγόμενου έργου.

- **Δικτύωση των ΔΕΠΙΣ**

Για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των Δημοτικών Επιτροπών Ισότητας, προτείνονται:

- Η ανελλιπής ενημέρωση και αλληλοτροφοδότηση των Δήμων αναφορικά με καλές πρακτικές στον τομέα της ισότητας των φύλων και
- η συστηματική διάχυση προτάσεων και εμπειριών που απορρέουν από επιτυχημένες πρωτοβουλίες/δράσεις.

- **Περιφερειακές Επιτροπές Ισότητας των Φύλων (ΠΕΠΙΣ)**

Όσον αφορά τη λειτουργία των ΠΕΠΙΣ, οι σχετικές προτάσεις περιλαμβάνουν:

- την υπόμνηση στις Περιφέρειες που δεν έχουν ακόμη συγκροτήσει Επιτροπή Ισότητας, σχετικά με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 7 του Ν.4604/2019
- την αναβάθμιση της λειτουργίας των υφιστάμενων ΠΕΠΙΣ, με ενίσχυση της περιοδικότητας των συνεδριάσεων και εν γένει της δραστηριότητας των Επιτροπών και
- την ενίσχυση της συνεργασίας με τις ΔΕΠΙΣ εντός των διοικητικών ορίων της εκάστοτε Περιφέρειας.

- **Καταγραφή συμμετοχής στα κέντρα λήψης πολιτικών αποφάσεων κατά φύλο**

Συστήνεται η ετήσια καταγραφή και παρακολούθηση της συμμετοχής γυναικών και ανδρών στα κέντρα λήψης αποφάσεων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού (Δημοτικά και Περιφερειακά Συμβούλια), σε συνεργασία με την ΕΕΤΑΑ.

- **Συντονισμός αρμόδιων φορέων για την ισότητα των φύλων**

Κρίνεται αναγκαία η καθιέρωση τακτικών συναντήσεων των Γραφείων Ισότητας της ΚΕΔΕ, της ΕΝΠΕ και των Αυτοτελών Γραφείων Ισότητας των Περιφερειών, για τον από κοινού συντονισμό δράσεων και τη χάραξη κοινής στρατηγικής.

- **Ενίσχυση της παραγωγής πολιτικών για την ισότητα των φύλων σε επίπεδο διοικητικής υποδομής**

Προτείνεται η ίδρυση και η αναβάθμιση των υφιστάμενων ειδικών υπηρεσιακών μονάδων ή Γραφείων Ισότητας, καθώς και ο ορισμός ειδικευμένων στελεχών (gender experts) στους Δήμους και τις Περιφέρειες.

- **Ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε όλες τις τοπικές πολιτικές (gender mainstreaming)**

Η διάσταση του φύλου πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψιν οριζόντια στο σύνολο των σχεδίων, των πολιτικών και των υπηρεσιών των ΟΤΑ, ώστε να διασφαλίζεται η καθολική και ισότιμη πρόσβαση και συμμετοχή γυναικών και ανδρών.

- **Ενίσχυση της θεσμικής μνήμης των ΟΤΑ**

Συνιστάται η συστηματική καταγραφή και τήρηση αρχείου των πρωτοβουλιών και δράσεων στο πεδίο της έμφυλης ισότητας, ώστε να αποτρέπεται η απώλεια κρίσιμης γνώσης σε περιπτώσεις μεταβολών στη διοίκηση ή/και την υπηρεσιακή κατάσταση στελεχών, όπως μετακινήσεις ή αποχωρήσεις.

- **Ανάπτυξη της λειτουργίας των τοπικών δομών πρόληψης και προστασίας για την έμφυλη βία**

Οι Δήμοι καλούνται να ενισχύσουν τη λειτουργία των Συμβουλευτικών Κέντρων και Ξενώνων Φιλοξενίας ή να προχωρήσουν σε διαδημοτικές συνεργασίες, ιδίως στην περίπτωση των περιοχών όπου δεν λειτουργούν αντίστοιχες δομές.

- **Στοχευμένες παρεμβάσεις για τις γυναίκες που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις**
Οι δράσεις πρέπει να λαμβάνουν υπ' όψιν τις ανάγκες των γυναικών που ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (Ρομά, μετανάστριες, μονογονεείς, γυναίκες με αναπηρίες κ.ά.)
- **Καθιέρωση μηχανισμών παρακολούθησης και αξιολόγησης**
Η παρακολούθηση και αξιολόγηση των δράσεων για την ισότητα των φύλων με τη συνδρομή ποσοτικών και ποιοτικών δεικτών είναι απαραίτητη για την αποτελεσματικότητα και τη βιωσιμότητα των εφαρμοζόμενων πολιτικών.

Παράρτημα Ι: Φόρμα Ερωτηματολογίου

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΡΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2024

Το ερωτηματολόγιο συμπληρώνεται από το αρμόδιο όργανο της Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας των Φύλων (ΔΕΠΙΣ).

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Παρακαλούμε συμπληρώστε τα παρακάτω στοιχεία:

Ονομασία Δήμου:

Ταχυδρομική Διεύθυνση Δήμου:

Διεύθυνση ιστοσελίδας (site) Δήμου:

Όνομα & ιδιότητα υπεύθυνης/ου για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου:

e-mail υπεύθυνης/ου για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου:

Τηλέφωνο υπεύθυνης/ου για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου:

Ημερομηνία συμπλήρωσης ερωτηματολογίου:

ΕΝΤΑΞΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

1. Γνωρίζετε την "Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες";

Η Ευρωπαϊκή Χάρτα απευθύνεται στις τοπικές και περιφερειακές αρχές της Ευρώπης, οι οποίες καλούνται να την υπογράψουν, να αναλάβουν δημόσια επίσημη δέσμευση για την προώθηση της αρχής της Ισότητας των Φύλων, και να υλοποιήσουν, εντός της επικράτειάς τους, τις δεσμεύσεις που διατυπώνονται στη Χάρτα.

- Ναι
- Όχι

2. Έχει υπογράψει ο Δήμος σας την "Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες" (έως 31/12/2024);

- Ναι

- Όχι
- Όχι, αλλά προτιθέμεθα να την υπογράψουμε το 2025

3. Διαθέτετε διακριτή υπηρεσιακή μονάδα αρμόδια για θέματα ισότητας των φύλων;

Η Υπηρεσιακή Μονάδα Πολιτικών Ισότητας των Φύλων σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων και μέτρων που στοχεύουν στην ισότητα των γυναικών και των ανδρών σε όλους τους τομείς (άρθρο 97 του Ν. 3852/2010, Πρόγραμμα «Καλλικράτης»).

- Τμήμα Ισότητας των Φύλων στην Διεύθυνση Άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής(μετάβαση σε ερώτημα 5)
- Γραφείο Πολιτικών Ισότητας των Φύλων(μετάβαση σε ερώτημα 5)
- Ομάδα Έργου Πολιτικών Ισότητας των Φύλων(μετάβαση σε ερώτημα 5)
- Τίποτα από τα παραπάνω

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

4. Εάν δεν διαθέτει ο Δήμος σας τίποτα από τα παραπάνω, ποια είναι η αρμόδια μονάδα για τα θέματα φύλου;

(κείμενο σύντομης απάντησης)

5. Έχει οριστεί ειδική/ός σε θέματα ισότητας των φύλων (gender expert);

- Ναι
- Όχι

6. Διαθέτετε Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων;

Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν.4604/2019 "Πρωώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων, πρόληψη και καταπολέμηση της έμφυλης βίας" σε κάθε δήμο συνιστάται Δημοτική Επιτροπή Ισότητας, η οποία είναι συμβουλευτικό, προς το δημοτικό συμβούλιο, όργανο. Οι ΔΕΠΙΣ, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες των δήμων, υποστηρίζουν την ένταξη της ισότητας των φύλων στις πολιτικές των δήμων συμμετέχοντας στην εκπόνηση σχετικών σχεδίων δράσης, εισηγούμενη προτάσεις για τη λήψη αναγκαιών μέτρων για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων προς τα αρμόδια όργανα των δήμων και συνεργαζόμενη με την ΠΕΠΙΣ της Περιφέρειάς τους καθώς και με τις δομές του δικτύου της ΓΓΟΠΙΦ και φορείς της κοινωνίας των πολιτών για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας

κατά των γυναικών. Οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου παρέχονται στην εγκύκλιο της ΓΓΟΠΙΦ 1/2020.

- Ναι
- Όχι(μετάβαση σε ερώτημα 9)

7. Με ποια συχνότητα συνεδρίασε η Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων το 2024;

- Κάθε 15 μέρες(μετάβαση σε ερώτημα 9)
- Κάθε μήνα(μετάβαση σε ερώτημα 9)
- Κάθε 2 μήνες (μετάβαση σε ερώτημα 9)
- Κάθε 4 μήνες(μετάβαση σε ερώτημα 9)
- Κάθε 6 μήνες(μετάβαση σε ερώτημα 9)
- Κάθε χρόνο(μετάβαση σε ερώτημα 9)
- Δεν έχει συνεδριάσει(μετάβαση σε ερώτημα 9)
- Κατά περίπτωση
- Άλλο(μετάβαση σε ερώτημα 9)

8. Ποιες ήταν οι αφορμές για την/τις κατά περίπτωση συνεδρίαση/σεις;

(κείμενο σύντομης απάντησης)

9. Διαθέτετε Σχέδιο Δράσης του Δήμου για την Ισότητα των Φύλων;

Κάθε Δήμος που υπογράφει τη Χάρτα, εντός εύλογης χρονικής προθεσμίας (η οποία δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 2 έτη) από την ημερομηνία υπογραφής, αναλαμβάνει να καταρτίσει και να υιοθετήσει το δικό του Σχέδιο Δράσης για την Ένταξη της Ισότητας των Φύλων σε όλες τις πολιτικές (gender mainstreaming) και, στη συνέχεια, να το εφαρμόζει. Το Σχέδιο Δράσης ορίζει τους στόχους και τις προτεραιότητες του Δήμου, τα μέτρα που σκοπεύει να λάβει και τους πόρους που θα διαθέσει, για την υλοποίηση της Χάρτας και των δεσμεύσεών της. Αποτελεί προϊόν διαβουλεύσεων με τους τοπικούς κοινωνικούς φορείς, αξιολογείται και επικαιροποιείται ανάλογα με τις αναγκαιότητες που προκύπτουν και εντοπίζονται.

- Ναι
- Όχι (μετάβαση σε ερώτημα 11)

10. Παρακαλούμε παραθέστε τον σύνδεσμο (link) που οδηγεί στο αναρτημένο Σχέδιο Δράσης στον ιστότοπο (site) του Δήμου:

(κείμενο σύντομης απάντησης)

ΔΙΚΤΥΩΣΗ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 6 ΤΟΥ Ν.4604/2019

11. Βρίσκεστε σε συνεργασία με άλλες ΔΕΠΙΣ;

- Ναι
- Όχι(μετάβαση σε ερώτημα 13)

12. Με ποιες ΔΕΠΙΣ βρίσκεστε σε συνεργασία; Παρακαλώ καταγράψτε τους Δήμους στους οποίους ανήκουν οι εν λόγω ΔΕΠΙΣ.

(κείμενο μακροσκελούς απάντησης)

13. Βρίσκεστε σε συνεργασία με την ΠΕΠΙΣ της Περιφέρειάς σας ή με άλλες ΠΕΠΙΣ;

- Ναι
- Όχι(μετάβαση σε ερώτημα 15)

14. Με ποιες ΠΕΠΙΣ βρίσκεστε σε συνεργασία; Παρακαλώ καταγράψτε τις Περιφέρειες στις οποίες ανήκουν οι εν λόγω ΠΕΠΙΣ.

(κείμενο μακροσκελούς απάντησης)

ΔΟΜΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

15. Επιλέξτε αν διαθέτετε ή όχι Δομές Αντιμετώπισης της Βίας κατά των Γυναικών και ποιες είναι αυτές;

- Συμβουλευτικό Κέντρο(μετάβαση σε ερώτημα 17)
- Ξενώνας Φιλοξενίας(μετάβαση σε ερώτημα 17)
- Συμβουλευτικό Κέντρο και Ξενώνα Φιλοξενίας(μετάβαση σε ερώτημα 17)
- Τίποτα από τα παραπάνω

16. Εάν δεν διαθέτετε κάποια δομή, που παραπέμπετε τα περιστατικά βίας κατά των γυναικών;

- Συμβουλευτικό Κέντρο όμορου Δήμου

- Ξενώνας Φιλοξενίας όμορου Δήμου
- Γραμμή SOS 15900
- Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ)
- Αστυνομία
- Εισαγγελία
- Άλλο

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ-ΔΡΑΣΕΩΝ

17. Έχετε υλοποιήσει κάποια Παρέμβαση-Δράση στον Δήμο σας για την Προώθηση των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων;

- Ναι
- Όχι(μετάβαση σε ερώτημα 27)

Μας ενδιαφέρει μια περιεκτική περιγραφή της δράσης, π.χ.:

- *Ενημερωτική ημερίδα για την κακοποίηση των γυναικών και την ενδοοικογενειακή βία στο πλαίσιο της παγκόσμιας ημέρας εξάλειψης της βίας*
- *Δωρεάν γυναικολογικές εξετάσεις (test pap, ψηλάφηση μαστού, μαστογραφικός έλεγχος) με παράλληλη διανομή του εντύπου της Γ.Γ.Δ.Ο.Π.Ι.Φ. για την ενδοοικογενειακή βία*
- *Συνδρομή ομάδων γυναικών για δημιουργία εκθέσεων τοπικών παραδοσιακών προϊόντων και παραδοσιακών υφαντών και κεντημάτων*
- *Δωρεάν σεμινάριο αυτοάμυνας KRAV MAGA για γυναίκες*
- *Ομιλία σε σχέση με τη βία στην οικογένεια, τα όρια και την ευαλωτότητα των παιδιών στους γονείς των μαθητών δημοτικών σχολείων*
- *Παρουσίαση του Κέντρου Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών του Δήμου σε εκπομπή του τοπικού καναλιού*
- *Οργανώθηκε ενημερωτική καμπάνια για την γνωστοποίηση στην τοπική κοινωνία της ύπαρξης του κέντρου συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών- θυμάτων βίας του Δήμου*
- *Τοποθετήθηκε περίπτερο και μοιράστηκαν φυλλάδια*

- *Δομές παροχής φροντίδας και φιλοξενίας βρεφών, νηπίων και παιδιών ώστε να διασφαλιστεί η ισότιμη πρόσβαση των γυναικών στην αγορά εργασίας*

- Δημιουργική απασχόληση ασθενών γυναικών με μέτρια άνοια.

18. Είδος δράσης:

- Ημερίδα/Ομιλία
- Προβολή λειτουργίας δομών
- Λειτουργία δομών
- Δωρεάν ιατρική εξέταση
- Επισκέψεις σε σχολεία
- Πολιτιστική εκδήλωση
- Εργασιακή συμβουλευτική κατάρτιση
- Παροχές και άλλες προνοιακές πολιτικές
- Συμμετοχή σε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα
- Συνεργασία/Δικτύωση
- Στήσιμο περιπτέρου/Διανομή φυλλαδίων
- Γυναικεία άθληση
- Δημιουργικά εργαστήρια/Σεμινάρια
- Άλλο

19. Περιγραφή δράσης:

(κείμενο μακροσκελούς απάντησης)

20. Θεματικό πεδίο που εντάσσεται η δράση:

- Κοινωνική ένταξη και ισότιμη μεταχείριση γυναικών που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις
- Έμφυλη βία/βία κατά των γυναικών
- Αγορά εργασίας - Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής

- Εκπαίδευση και κατάρτιση
- Πολιτισμός και αθλητισμός
- ΜΜΕ
- Υγεία
- Ισόρροπη συμμετοχή γυναικών σε δομές εξουσίας, διαδικασίες και κέντρα λήψης αποφάσεων

21. Ομάδα-στόχος δράσης:

- Όλες/οι δημότισσες/ες
- Γυναίκες δημότισσες
- Ειδική κατηγορία γυναικών (π.χ. γυναίκες μονογονείς, ΑμεΑ, Ρομά, τοξικομανείς, αποφυλακισμένες, κ.α.)
- Άνδρες δημότες
- Ειδική κατηγορία ανδρών (π.χ. θύτες ενδοοικογενειακής βίας)
- Άλλο:

22. Εάν στην προηγούμενη ερώτηση επιλέξατε ως απάντηση "ειδική κατηγορία γυναικών" ή "ειδική κατηγορία ανδρών", παρακαλούμε περιγράψτε τα χαρακτηριστικά της.

(κείμενο μακροσκελούς απάντησης)

23. Αριθμός ωφελούμενων δράσης (κατά προσέγγιση):

(κείμενο σύντομης απάντησης)

24. Κόστος κατά προσέγγιση (€):

- 0
- 1-100
- 100-500
- 500-1.000
- 1.000-10.000

- Άλλο:

25. Χρηματοδότηση:

- Ιδιωτική
- Δημόσια
- Ευρωπαϊκή/Συγχρηματοδότηση
- Άλλο:

26. Έχετε κάνει και άλλες δράσεις;

- Ναι(μετάβαση σε ερώτημα 18)
- Όχι

ΣΧΟΛΙΑ - ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

27. Από την εμπειρία σας, ποια πιστεύετε ότι είναι τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στο Δήμο σας;

(κείμενο μακροσκελούς απάντησης)